

POHJANMAAN KORKEAKOULUISTA
VUONNA 2010 VALMISTUNEIDEN
SIIJOITTUMINEN TYÖELÄMÄÄN

PLACERING PÅ ARBETSMARKNADEN BLAND
UTEXAMINERADE ÅR 2010 FRÅN HÖG-
SKOLORNA I ÖSTERBOTTEN

REKRYWASA
2012

**Pohjanmaan korkeakouluista vuonna 2010 valmistuneiden
sijoittuminen työelämään**

Julkaisija: RekryWasa

Toimitus: Sunna Vainioma, Linda Ravindrarajan, Anita Sundman, Irene Dahlin ja
Jouko Pakka

Taitto: Mari Ala-Mikkula

Paino: Arkmedia, joulukuu 2012

Pohjanmaan liiton ja Vaasan korkeakoulukonsortion rahoittama julkaisu

Sisällys

Tiivistelmä	5
Sammanfattning	7
Abstract	9
1. TAUSTATIEDOT / BAKGRUND	12
1.1 Seurannan tavoitteet / Syfte med uppföljningen.....	13
1.2 Tutkimuksen toteutus / Undersökningens genomförande.....	14
1.3 Vastaajat / Respondenterna	15
2. TYÖMARKKINATILANNE	19
2.1 Työnantajat ja työn luonne	21
2.2 Työelämään siirtyminen	23
2.3 Työllistymisvaikeudet.....	26
2.4 Palkka	30
2.5 Sammanfattning.....	31
3. ALUEELLINEN SJOITTUMINEN	34
3.1 Alueellinen sijoittuminen (AMK)	35
3.2 Alueellinen sijoittuminen (YO).....	38
3.3 Sammanfattning.....	41
4. KORKEAKOULUTUTKINTO TYÖELÄMÄSSÄ	43
Sammanfattning	51
5. JOHTOPÄÄTÖKSET / SLUTSATSER	54
6. AMMATTINIMIKKEITÄ / YRKESBENÄMNINGAR	59
Ammattikorkeakoulut / Yrkeshögskolor	59
Yliopistot / Universitet.....	60
Kysymykset	61
Frågor	64
Questions	67

Tiivistelmä

Raportissa analysoidaan Pohjanmaan korkeakouluista vuonna 2010 valmistuneiden sijoittumista työelämään noin vuosi valmistumisen jälkeen. Kysely tehtiin syksyllä 2011 ja se kertoo tilanteesta noin vuosi valmistumisen jälkeen. Raportti käsittelee Yrkeshögskolan Noviasta, Vaasan ammattikorkeakoulusta, Vaasan yliopistosta ja Åbo Akademiasta valmistuneita. Raportissa ovat mukana sekä ammattikorkeakoulututkinnon ja ylemmän korkeakoulututkinnon Pohjanmaalla suorittaneet.

Kyselyllä kartoitettiin valmistuneiden työllistymistä, työtehtäviä, työpaikkaa ja työtehtävien vaativuutta koulutustasoon nähden. Lisäksi selvitettiin mahdollisia työllistymisvaikeuksia, miten tutkinto vastaa työelämän vaatimuksiin sekä muutoliikettä paikkakunnalta.

Raporttiin on liitetty vertailevaa materiaalia vuonna 2009 valmistuneiden sijoittumisesta vuosi valmistumisen jälkeen ja vuosina 2000–2005 valmistuneiden sijoittumisesta viisi vuotta valmistumisen jälkeen.

Keskeisiä tuloksia, 2010 valmistuneiden tilanne syksyllä 2011

- Työttömyysprosentti kyselyhetkellä oli ammattikorkeakoulusta (AMK) valmistuneilla 3,1 % ja yliopistosta (YO) valmistuneilla 2,9 %.
- Ammattikorkeakoulusta valmistuneista 88,8 % oli kyselyhetkellä töissä, yliopistosta valmistuneilla vastaava luku oli 87,1 %.
- 8,1 % (AMK) ja 10 % (YO) olivat työmarkkinoiden ulkopuolella, esim. perhevapaalla, opiskelemassa tai varusmiespalveluksessa.
- Noin puolet oli kyselyhetkellä vakituisessa kokopäivätyössä; 47 % (AMK) ja 54,0 % (YO).
- Hieman yli puolet työssäkävystä ilmoitti työnantajaksi

yksityisen yrityksen tai valtionyhtiön (AMK 55 % ja YO 51 %). Toiseksi yleisin työnantaja oli kunta, kuntayhtymä, kunnallinen liikelaitos tai sairaanhoitopiiri (AMK 28 % ja YO 24 %).

- Ammattikorkeakoulusta valmistuneista pääasiallisimmaksi tehtäväkuvaksi 26 % valitsi sosiaali- ja terveysalan työn, toiseksi eniten pääasiallisimpana työtehtävänä pidettiin asiakaspalvelu- ja myyntityötä (13 %) taikka tuotekehitys- ja suunnittelutehtäviä (13 %).
- Yliopistosta valmistuneista lähes 20 % valitsi pääasiallisimmaksi tehtäväkuvakseen opetus- tai kasvatustehtävät. Toiseksi eniten työtehtävät koostuivat hallinto- ja suunnittelutehtävistä (15 %) ja kolmanneksi eniten rahoituksen ja taloushallinnon tehtävistä (13 %).
- Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista lähes 70 % jäi Pohjanmaalle töihin. Yliopistoista valmistuneista Pohjanmaalle jäi 33,8 % ja 34,7 % muutti Uudellemaalle.
- Enemmistö valmistuneista sai ensimmäisen koulutustasoa vastaavan työpaikan jo ennen valmistumista. Keskimäärin koulutusta vastaava työpaikka oli saatu vuosi ennen valmistumista. Ensimmäisen koulutusta vastaavan työpaikan valmistumisen jälkeen saaneet saivat paikan keskimäärin 4,4 kuukauden kuluttua valmistumisesta.
- Keskimääräinen erillisten työ- tai virkasuhteiden määrä ensimmäisen työelämävuoden aikana oli 2,1.
- Vastanneista 27 % (AMK) ja 31 % (YO) ilmoitti olleensa työttömänä jossain vaiheessa valmistumisen jälkeen. Keskimääräinen työttömyysaika työttömänä olleilla oli 4,7 kuukautta (AMK) ja 5,4 kuukautta (YO).
- Kuukausipalkka oli keskimäärin 2448€ (AMK) ja 3019€ (YO).
- Korkeakoulusta valmistuneet olivat tyytyväisiä tutkintoon työllistymisen kannalta. Asteikolla 1-6 (1=erittäin tyytymätön, 6=erittäin tyytyväinen) arvosana oli 4,6
- Vastaajista 72 % (AMK) ja 69 % (YO) on sitä mieltä, että nykyinen työ vastaa hyvin koulutustasoa tai on koulutustasoon nähden vaativampaa.

Sammanfattning

Den här rapporten bygger på en undersökning om hur utexaminerade under 2010 från högskoleutbildningarna i Österbotten placerat sig i arbetslivet. Undersökningen utfördes hösten 2011 och beskriver situationen ca ett år efter examen. Rapporten behandlar utexaminerade från Yrkeshögskolan Novia, Vasa Yrkeshögskola, Åbo Akademi och Vasa universitet. Endast utexaminerade från Österbotten omfattas i rapporten och från universiteten endast de som avlagt högre högskoleexamen.

De utexaminerades sysselsättningssituation, arbetsuppgifter, arbetsplats och arbetets kravnivå i relation till examen kartlades. Undersökningen intresserade sig också för upplevda problem i anslutning till arbetssökandet, hur man upplevt att examen motsvarar arbetslivets krav och flyttningsrörelser från studieorten.

Till undersökningen har bifogats jämförande material från tidigare undersökningar; utexaminerade 2009 ett år efter examen samt karriäruppföljningar av utexaminerade 2000–2005 fem år efter examen.

Centrala resultat, utexaminerade 2010 hösten 2011

- Arbetslöshetsprocenten bland utexaminerade från yrkeshögskolor (YH) var 3,1 % och bland utexaminerade från universitet (UNI) 2,9 %.
- 88,8% av utexaminerade från yrkeshögskolorna var sysselsatta vid tillfället för undersökningen, motsvarande siffra för magistrarna från universiteten var 87,1 %.
- 8,1 % (YH) och 10 % (UNI) befann sig utanför arbetslivet, t.ex. familjeledighet, studier eller militärtjänstgöring.
- Ungefär hälften av de sysselsatta hade fast heltidsanställning: 47 % (YH) och 54 % (UNI)
- Lite mer än hälften av respondenterna (YH 55 %, UNI

51%) uppger privata företag eller statsbolag som arbetsgivare. Följande största arbetsgivare bland nyutexaminerade var kommuner, kommunförbund, kommunala affärsverk eller sjukvårdsdistrikt (YH 28 %, UNI 24 %)

- Av de utexaminerade från yrkeshögskolorna sysselsatte social- och hälsovårdsbranschen 26 % medan 13 % uppgav att de huvudsakligen arbetade med kundbetjäning och försäljning. 13 % uppgav också att de huvudsakligen arbetade med produktutveckling och -planering.
- Av de utexaminerade från universiteten angav 20 % att de arbetade inom utbildning och fostran. Följande största arbetsområde var förvaltning och planeringsuppgifter (15 %) samt finansiering och ekonomiförvaltningsuppgifter (13 %).
- Nästan 70 % av utexaminerade från yrkeshögskola har hittat arbete i Österbotten. Av utexaminerade från universiteten arbetade 33,8 % i Österbotten medan 34,7 % arbetade i Nyland.
- Majoriteten av de nyutexaminerade fick sitt första jobb som motsvarar utbildningsnivån redan före examen. Det här jobbet fick man i genomsnitt ca ett år före examen. De som fick sitt första jobb motsvarande utbildningsnivån efter examen fick det i snitt ca 4,4 månader efter examen.
- Man har under sitt första år i arbetslivet haft i medeltal 2,1 arbetsförhållanden.
- Av respondenterna har 27 % (YH) respektive 31 % (UNI) haft arbetslösa perioder i något skede efter examen. Den genomsnittliga arbetslöshetstiden var 4,7 mån. (YH) respektive 5,4 mån. (UNI)
- Månadslönen i medeltal var 2448 € (YH) respektive 3019 €. (UNI)
- Man är nöjd med sin examen med tanke på sysselsättningen. På skalan 1 (mycket missnöjd) – 6 (mycket nöjd) är resultatet 4,6.
- Av respondenterna anser 72 % (YH) och 69 % (UNI) att deras nuvarande arbete motsvarar eller är på en högre kravnivå än examen.

Abstract

The following publication is a report on how the graduates of 2010 from the universities of Ostrobothnia have been employed in the labor market one year after graduation. The enquiry to the graduates was made in autumn 2011 and it surveys the respondents' employment situation one year after graduation. The universities participating in the survey are Novia University of Applied Sciences, University of Vaasa, VAMK University of Applied Sciences and Åbo Akademi University. Only the graduates conducting their higher vocational diploma or master's degree in Ostrobothnia region are included in the survey.

The survey sets out to examine the graduates' employment and workplaces, types of work tasks performed and the correspondence between the tasks and graduates' level of education. The report also examines the possible difficulties the graduates faced when looking for a job, and how well do their degrees correlate with the needs and demands of the current working life. Also the migration of the graduates will be analyzed: where are the students studying in Ostrobothnia originally from and where do they settle after graduation.

Additional material from previously conducted surveys have been added to the report so as to compare the results. The comparative material is from surveys that were made to the graduates of 2009 (one year after graduation) and the graduates of 2000–2005 (five years after graduation). The abbreviation used for the Universities of Applied Sciences is UAS, and respectively, UNI for the Universities.

Main results

- The unemployment rate at the moment of enquiry was 3,1 % for those who graduated from UAS and 2,9 % for UNI graduates.
- Out of UAS graduates 88,8 % was working at the moment of enquiry, for UNI graduates the employment rate was 87,1 %.

- 8,1 % of UAS graduates and 10 % of UNI graduates were outside of the labor market, for example due to parental leave, studies or military service.
- Approximately half of the respondents were working in a permanent, full-time job at the moment of enquiry; 47 % (UAS) and 54 % (UNI).
- Slightly over half of the working respondents announced a privately owned enterprise or a state owned-enterprise as their employer (UAS 55 % and UNI 51 %). The second most common employers were municipality, federation of municipalities, public utility or hospital district (UAS 28 % and UNI 24 %).
- UAS graduates identified welfare and health care (26 %) as the main task in their work. The second most common task was customer service and selling (13 %) or product development and design (13 %).
- Among UNI graduates the main task in their work was teaching and education (20 %). The second most common was administration and planning (15 %). Finance and economic management (13 %) was third.
- Nearly 70 % of the University of Applied Sciences graduates stayed in Ostrobothnia. Out of the University graduates 34,7 % had moved to work in Uusimaa while 33,8 % remained in Ostrobothnia.
- The majority of the graduates received their first job equivalent to their education already before graduation. In these cases the job had been received on average one year before graduating. Those who received their first job equivalent to their education after graduating got the job approximately 4,4 months after graduation.
- The average number of individual employment contracts during the first year of working life was 2, 1.
- 27 % (UAS) and 31 % (UNI) announced that they had been unemployed at some stage after graduation. On average the duration the unemployment was 4,7 months for UAS graduates and 5,4 months for UNI graduates.

- On average UAS graduates earned 2448 €/month and UNI graduates 3019 €/month.
- The respondents were satisfied with their degree in regard to employment. On a scale from 1 to 6 the grade was 4,6 (1=very dissatisfied, 6=very satisfied).
- 72 % of UAS graduates and 69 % of UNI graduates thought that their current job corresponds well with their level of education or is more demanding.

1. Taustatiedot / Bakgrund

Syksyllä 2011 RekryWasa, Pohjanmaalla toimivien korkeakoulujen ura- ja rekrytointipalveluverkosto¹, teki aloitteen Pohjanmaan korkeakouluista vuonna 2010 valmistuneiden työelämään sijoittumisen yhteisestä raportista. Aihe on kiinnostava sekä korkeakoulujen omasta näkökulmasta että alueellisesta näkökulmasta.

Missä määrin Pohjanmaalla koulutetut jäävät alueelle töihin? Onko korkeakoulutetuille tarjolla koulutusta ja urasuunnitelmaa vastaavaa työtä? Miten alueen korkeakoulut ovat onnistuneet houkuttelemaan opiskelijoita muista maakunnista ja missä määrin valmistuneet jäävät Pohjanmaalle tutkinnon suoritettuaan? Kysymykset ovat aiheellisia mm. siihen liittyen, mitä alueella tehdään osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseksi². RekryWasa otti yhteyttä Pohjanmaan liittoon, joka antoi tukensa selvitystyöhön.

Hösten 2011 initierade RekryWasa, nätverket för arbetslivs- och karriärservice vid högskolorna verksamma i Österbotten³, en gemensam uppföljning av hur nyutexaminerade i regionen sysselsätts på arbetsmarknaden. Frågorna är intressanta dels p.g.a. högskolornas egen kvalitetssäkring men också ur en regional synvinkel.

¹ Ura- ja rekrytointipalvelut: Åbo Akademiassa Arbetsforum, Svenska handelshögskolanissa Ekonomforum (ei mukana tutkimuksessa), Vaasan yliopistossa Urapalvelut. Ammattikorkeakouluissa yhteyshenkilöinä toimivat harjoittelukoordinaattorit tai opinto-ohjaajat.

² Pohjanmaan liiton teematyöryhmä "Osaavan työvoiman saatavuus" on toiminut 2008–2012.

³ Arbetslivs- och karriärservice: Arbetsforum vid Åbo Akademi, Ekonomforum vid Svenska Handelshögskolan (deltar inte i undersökningen), Urapalvelut vid Vasa universitet. Vid yrkeshögskolorna fungerar praktikkoordinatorena eller studiehandledarna som kontaktpersoner.

I vilken grad stannar den kompetens som utbildas vid högskolorna i Österbotten i regionen? Hittar de jobb som motsvarar utbildning och karriärplan? Hur lyckas i regionen verkande högskoleutbildningar locka studerande från andra regioner, och i vilken grad stannar de i Österbotten efter avklarade studier? Frågorna är relevanta med tanke på det arbete som görs i regionen för att säkra tillgången på kompetent arbetskraft⁴. RekryWasa kontaktade Österbottens förbund, som gav stöd för utredningsarbetet.

1.1 Seurannan tavoitteet / Syfte med uppföljningen

Yliopistot ovat seuranneet valmistuneiden sijoittumista työelämään n. kymmenen vuoden ajan. Osa jo siitä lähtien, kun Ura- ja rekrytointipalvelut perustettiin vuonna 1994. Myös ammattikorkeakoulut ovat 2–3 vuoden ajan seuranneet valmistuneiden sijoittumista työelämään. Sijoittumisseuranta-tutkimuksilla selvitetään, ovatko valmistuneet työllistyneet, onko koulutus vastannut työelämän vaatimuksia ja onko työ koulutusta vastaavaa.

Vuonna 2011 monialaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut toteuttivat yhteisen työelämään sijoittumisseurannan. Pohjanmaalla toimivista korkeakouluista mukana olivat Vaasan ammattikorkeakoulu, Vaasan yliopisto, Yrkeshögskolan Novia ja Åbo Akademi. Vastaukset käsiteltiin Tampereen yliopiston tilastotieteen yksikön tilastollisessa tutkimuspalvelu TUPA:ssa.

Universiteten har följt upp sina utexaminerades karriärer sedan ca tio års tid, en del redan sedan karriärserviceverksamheten grundades vid universiteten 1994. Yrkeshögskolorna har under de senaste åren infört systematiska uppföljningar. Med sysselsättningsundersökningarna följs upp hur de nyutexaminerade lyckas hitta jobb och var samt hur utbildningen förberett en för detta; vilka arbetslivsfärdigheter jobbet förutsätter och hur utbildningen utvecklat dessa. En viktig fråga

⁴ Österbottens förbunds temaarbetsgrupp "Osaavan työvoiman saatavuus" har verkat 2008–2012.

är huruvida man jobbar med arbetsuppgifter som motsvarar utbildningen.

År 2011 gjordes sysselsättningsundersökningarna enligt en gemensam modell för flertalet mångvetenskapliga universitet och yrkeshögskolor. Av de enheter som är verksamma i Österbotten följer Åbo Akademi, Vasa universitet, Vasa yrkeshögskola och Yrkeshögskolan Novia samma formulär för uppföljning av nyutexaminerades karriär. Materialinsamlingen och grovanalysen handlas av Tammerfors universitets TUPA⁵.

1.2 Tutkimuksen toteutus / Undersökningens genomförande

Syksyllä 2011 lähetettiin kysely kaikille vuonna 2010 tutkinnon suorittaneille. Raportti perustuu tuolloin kerättyyn materiaaliin ja kertoo tilanteen noin vuosi valmistumisen jälkeen. Pohjanmaan liiton pyynnöstä raportissa on käytetty vertailumateriaalina vuonna 2009 valmistuneille tehdyn seurannan tuloksia sekä aikaisempia Vaasan yliopistosta ja Åbo Akademiasta valmistuneille tehtyjen kyselyiden tuloksia.

Raportissa vertaillaan ammattikorkeakoulututkinnon ja ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden vastauksia keskenään. Tämän vuoksi raportissa eivät ole mukana Åbo Akademiasta valmistuneet kasvatustieteiden kandidaatit (lastentarhanopettajat) eivätkä ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon Vaasan ammattikorkeakoulussa tai Yrkeshögskolan Noviassa suorittaneet. Vertailua ei tehdä korkeakoulujen kesken, koska niin on sovittu yliopistojen ura- ja rekrytointipalveluiden verkostossa (Aarresaari-verkosto).

Under hösten 2011 inbjöds utexaminerade från högskolorna 2010 att delta i sysselsättningsundersökningen. Rapporten baserar sig på insamlat material under hösten 2011 och beskriver därför sysselsättningssituationen ungefär ett år efter examen. I samråd med Österbottens förbund beslöts, att materialet jämförs med motsvarande uppgifter från utexaminerade 2009, och kompletteras i tillämpliga delar med uppgif-

⁵ Tampereen yliopiston tilastotieteen yksikön tilastollinen tutkimuspalvelu TUPA

ter från tidigare uppföljningar gjorda vid Vasa universitet och Åbo Akademi.

Rapporten gör jämförelser enligt examen från yrkeshögskola och från universitet (högre högskoleexamen). Det innebär att pedagogie kandidaterna från barnträdgårdsläroarutbildningen i Jakobstad/Åbo Akademi och avlagda högre yrkeshögskoleexamen från Vasa yrkeshögskola eller Yrkeshögskolan Novia inte ingår i undersökningen. Vi gör inte heller jämförelser mellan utbildningsgivarna enligt en överenskommelse inom nätverket för universitetens arbetsgivar- och karriärservice (Aarresaari.net).

1.3 Vastaaajat / Respondenterna

Sijoittumisseurannassa syksyllä 2011 oli mukana 15 korkeakoulua. Kysely lähetettiin kymmenen ammattikorkeakoulun ja viiden yliopiston vuonna 2010 tutkinnon suorittaneille. Näistä valmistui yhteensä 12 537 henkilöä, joista 8 855 ammattikorkeakoulusta ja 3 682 yliopistosta. Valtakunnallinen vastausprosentti oli 42. Vaasan ammattikorkeakoulusta ja Yrkeshögskolan Novian Pohjanmaan yksiköistä valmistui 772 ammattikorkeakoulututkinnon suorittanutta sekä Vaasan yliopistosta ja Åbo Akademi/Vasasta 442 ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanutta, yhteensä 1 214 tutkintoa vuonna 2010.

I sysselsättningsundersökningen av utexaminerade 2010 deltog tio yrkeshögskolor och fem universitet. Från dessa utexaminerades totalt 12 537 personer; 8 855 från yrkeshögskolor och 3 682 från universiteten. Svarsprocenten på nationell nivå var 42. Vid Vasa yrkeshögskola och Yrkeshögskolan Novia/Österbotten avlades sammanlagt 772 yrkeshögskoleexamina, vid Vasa universitet och Åbo Akademi/Vasa 442 högre högskoleexamina, totalt 1 214 examina under 2010.

	Tutkinnon suorittaneita v. 2010	Kyselyyn vastanneita	Vastaus %
Novia/Österbotten	261	119	46 %
VAMK	511	207	41 %
AMK yhteensä	772	326	42 %
VY	342	182	53 %
ÅA/Vasa	100	57	57 %
YO yhteensä	442	239	54 %
Yhteensä	1214	565	47 %

Taulukko 1. Kyselyyn vastanneet korkeakouluittain.

Pohjanmaan korkeakoulujen vastausprosentti oli valtakunnallisesti katsoen korkea. Vaasan yliopiston vastausprosentti oli 53, Åbo Akademi/Vasan 57 % (koko ÅA 52 %), Yrkeshögskolan Novia/Österbottenin 46 % (koko Novia 44 %) ja Vaasan ammattikorkeakoulun 41 %.

För de österbottniska högskolornas del var svarsprocenten nationellt sett hög; Vasa universitet hade en svarsprocent på 53, Åbo Akademi Vasa på 57 % (hela ÅA 52 %), Yrkeshögskolan Novia/Österbottens svarsprocent var 46 (hela Novia 44 %) och Vasa yrkeshögskola 41 %.

	Novia/Österbotten	VAMK	VY	ÅA/Vasa	Yhteensä
Mies	46 %	49 %	45 %	22 %	45 %
Nainen	54 %	51 %	55 %	78 %	55 %
Yhteensä	N=261	N=511	N=342	N=100	N=1214

Taulukko 2. Valmistuneiden sukupuoli.

Valmistuneista naisia oli 55 % ja miehiä 45 %. Åbo Akademi/Vasassa selvä enemmistö valmistuneista oli naisia. Muiden kolmen korkeakoulun sukupuolijakauma oli suhteellinen tasainen. Vastaajien määrä noudatteli osapuilleen valmistuneiden sukupuolijakaumaa: 58 % oli naisia ja 42 % miehiä.

Av de utexaminerade var 55 % kvinnor och 45 % män. Från Åbo Akademi Vasa var en klar majoritet kvinnor medan könsfördelningen inom de övriga högskolorna var jämnare. Könsfördelningen bland undersökningens respondenter motsvarar långt de utexaminerades könsfördelning.

	Novia/Österbotten	VAMK	VY	ÅA/Vasa	Yhteensä
Mies	46 %	42 %	47 %	23 %	42 %
Nainen	54 %	58 %	53 %	77 %	58 %
Yhteensä	N=119	N=207	N=180	N=57	N=563

Taulukko 3. Vastaajien sukupuoli (kahden sukupuoli ei tiedossa).

Vaasan ammattikorkeakoulusta valmistuneet olivat opiskelleet liiketaloutta, matkailua, tietojenkäsittelyä, ympäristöteknologiaa, kone- ja tuotantotekniikkaa, rakennustekniikkaa, sähkötekniikkaa, tietotekniikkaa, sosiaalialaa, hoitotyötä sekä terveydenhoitotyötä.

Vaasan yliopistosta valmistuneet olivat opiskelleet kieliä, viestintää, kauppatieteitä (esim. johtamista ja markkinointia), tekniikkaa (esim. sähkö- ja energiatekniikkaa sekä tietotekniikkaa) ja hallintotieteitä.

Åbo Akademi Vasasta valmistuneet olivat opiskelleet pääaineena kasvatustiedettä (mm. opettajakoulutus, aikuis-/yleinen kasvatustiede), valtio-oppia ja joukkoviestintää, hoitotiedettä, kehityspsykologiaa tai sosiaalipolitiikkaa.

Valmistuneilla oli mahdollisuus vastata kyselyyn joko suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi koulutusohjelman kielestä, asiointikielestä tai kansalaisuudesta riippuen.

Yrkeshögskolan Novian Pohjanmaan yksilöistä valmistuneiden koulutusaloina olivat kulttuuriala, tekniikan ja liikenteen alaa sekä sosiaali-, terveys-, ja liikunta-ala. Opinnot oli suoritettu Vaasassa, Pietarsaareissa tai Uudessakaarlepyyssä.

Utexaminerade från **Vasa yrkeshögskola** har studerat företagsekonomi, turism, informationsbehandling, miljöteknologi, maskin- och produktionsteknik, byggnadsteknik, elteknik, informationsteknik samt inom social- och hälsoområdet.

Utexaminerade från **Vasa universitet** har avlagt examina inom de humanistiska, handelsvetenskapliga, tekniska och förvaltningsvetenskapliga utbildningsområdena.

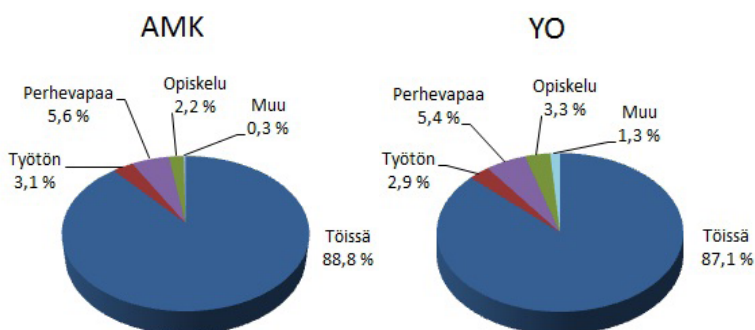
Utexaminerade från **Åbo Akademi i Vasa** har studerat pedagogik (lärarutbildning eller allmän-/vuxenpedagogik), statskunskap med masskommunikation, vårdvetenskap, utvecklingspsykologi eller socialpolitik som huvudämne.

Respondenterna från **Yrkeshögskolan Novia/Österbotten** har avlagt examina inom kultur, teknik och kommunikation samt social, hälso och idrottsområdet. Studieorter för utexaminerade 2010 var i Österbotten Vasa, Jakobstad och Nykarleby.

De utexaminerade hade möjlighet att besvara enkäten på svenska, finska eller engelska beroende på utbildningsprogrammets språk, kontaktspråk eller nationalitet.

2. Työmarkkinatilanne

Sekä Pohjanmaan yliopistoista että ammattikorkeakouluista vuonna 2010 valmistuneet ovat pääosin työllistyneet hyvin. Vastaajista noin 3 % ilmoitti olevansa työttömänä kyselyhetkellä. Perhevapaaalla olleista yli puolet oli ollut työsuhteessa vapaalle jäädessään.

Kuvio 1. Työmarkkinatilanne syksyllä 2010.

Sekä ammattikorkeakoulusta että yliopistosta valmistuneista noin puolet oli vakituudessa kokopäivätyössä (AMK 47 % ja YO 54 %). Seuraavaksi yleisin työsuhteen muoto oli määräaikainen kokopäivätyö (AMK 33 % ja YO 24 %). Osa-aika töissä oli noin 4 % vastaajista.

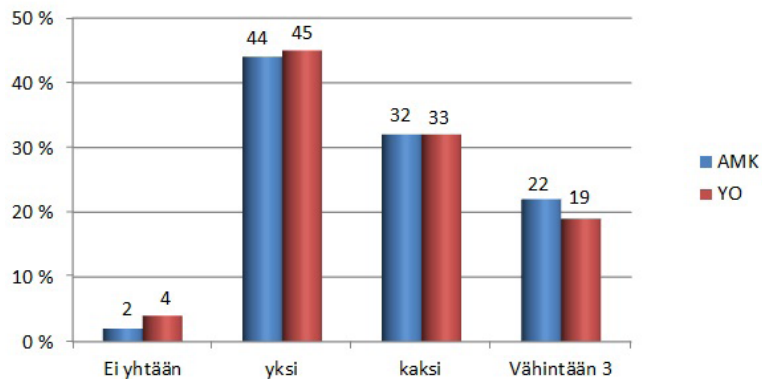
Itsenäisenä yrittäjänä/ammattinharjoittajana/freelancerina työskenteli ammattikorkeakoulusta valmistuneista noin 3 % ja yliopistosta valmistuneista 2 %. Keikkahommia tekeviä tai useissa rinnakkaisissa työsuhteissa oli noin 1 % vastaajista. Projektirahalla tai apurahalla työskenteli 3 % yliopistoista valmistuneista.

Vuonna 2009 valmistuneiden tilanne syksyllä 2010

- Vuotta aikaisemmin valmistuneiden tuloksiin verrattuna työttömyysprosentti oli nyt hiukan suurempi. (2 % (AMK) ja 2,3 % (YO)).

- Työllisiä oli osapuilleen saman verran kuin 2009 valmistuneissa, samoin perhevapaalla olevia.
- Yleisin työsuhteen muoto oli sama kuin 2010 valmistuneilla; vakituisessa kokopäivätyössä oli kuitenkin vuonna 2009 valmistuneista pienempi osa kuin 2010 valmistuneista (AMK 41 % ja YO 44 %).
- Määräaikaisessa työsuhteessa vuonna 2009 valmistuneista oli puolestaan useampi vastaaja, samoin osa-aikaisessa työsuhteessa (6 %) tai päätoimisena opiskelijana (6 %).

Valmistuneilta tiedusteltiin myös, kuinka monessa erillisessä työ- tai virkasuhteessa he olivat olleet valmistumisen jälkeen.

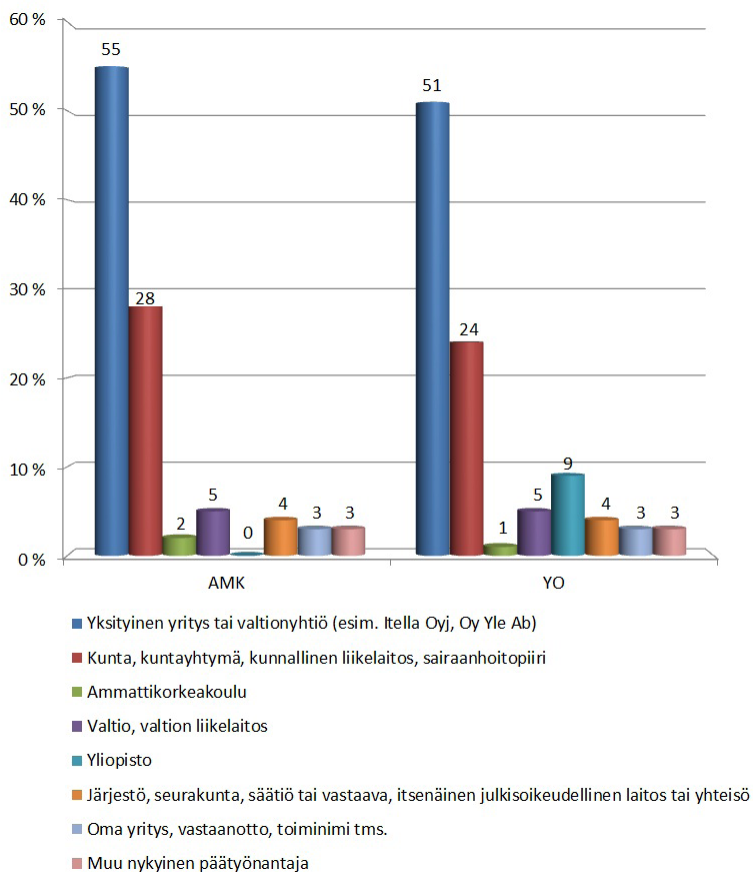

Kuvio 2. Erillisten työ- tai virkasuhteiden lukumäärä valmistumisen jälkeen (jokainen määräaikainen työ- ja virkasuhde erikseen).

Keskimääräinen työ- ja virkasuhteiden määrä sekä ammattikorkeakoulusta että yliopistosta valmistuneilla oli 2,1. Ammattikorkeakoulusta valmistuneista 2 % vastasi, että heillä ei ollut yhtään työ- tai virkasuhdetta ensimmäisen työelämävuoden aikana, yliopistosta valmistuneilla sama luku oli 4 %. Näiden joukossa on todennäköisesti tutkijoita, opiskelijoita, työttömiä sekä perhevapaalla olleita.

2.1 Työnantajat ja työn luonne

Hieman yli puolet työssäkävivistä ilmoitti työnantajaksi yksityisen yrityksen tai valtionyhtiön. Toiseksi yleisin työnantaja oli kunta, kuntayhtymä, kunnallinen liikelaitos tai sairaanhoitopiiri. Valtion tai valtion liikelaitoksen ilmoitti työnantajakseen 5 %. Yliopistoista valmistuneista 9 % mainitsi työnantajakseen yliopiston. Yrittäjänä, freelancerina, toiminimellä tms. toimi 3 % (AMK ja YO).

Kuvio 3. Päätyönantajat.

Vuonna 2009 valmistuneiden tilanne syksyllä 2010

- Yksityisessä yrityksessä tai valtionyhtiössä oli töissä 44 % työssäkävivistä eli vähemmän kuin vuotta myöhemmin valmistuneista.
- Kunta, kuntayhtymä tai kunnallinen liikelaitos puolestaan työllisti 37 % työssäkävivistä, mikä on yli 10 % enemmän kuin vuotta myöhemmin.
- Muilta osin työnantajasektorit jakautuivat molempina vuosina osapuilleen samoin.

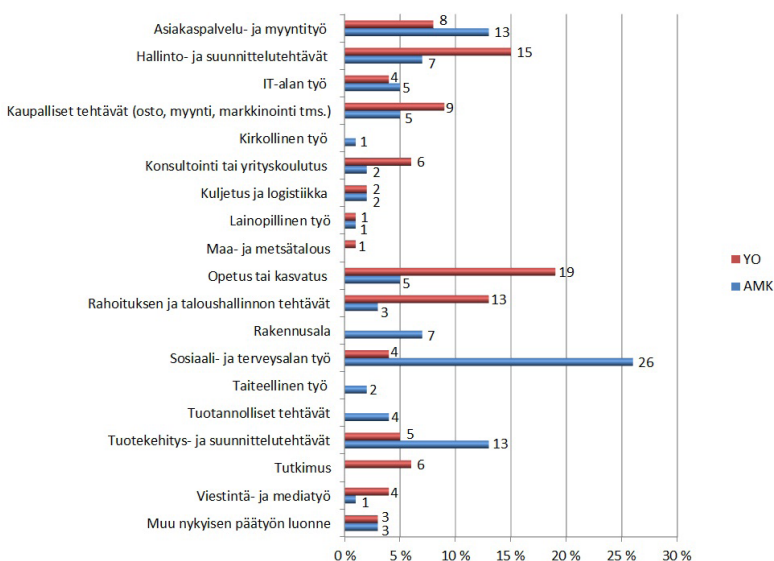
Kyselylomakkeessa kysyttiin myös nykyisen päätyön luonnetta. Vastaajat saivat ensin valita useampia vaihtoehtoja, jotka sopivat nykyisen työn luonteeseen ja alaan (kysymys 19). Sen jälkeen heitä pyydettiin nimeämään pääasiallinen tehtävä/luonnehdinta, joka parhaiten kuvaa heidän nykyistä työtään (kysymys 20).

Ammattikorkeakoulusta valmistuneista pääasiallisimmaksi nykytehtävien luonteeksi 26 % valitsi sosiaali- ja terveystyön, toiseksi eniten pääasiallisimpana työtehtävänä pidettiin asiakaspalvelu- ja myyntityötä (13 %) taikka tuotekehitys- ja suunnittelutehtäviä (13 %).

Yliopistosta valmistuneista lähes 20 % valitsi pääasiallisimmaksi tehtäväkuvakseen opetus- tai kasvatustehtävät. Toiseksi eniten työtehtävät koostuivat hallinto- ja suunnittelutehtävistä (15 %) ja kolmanneksi eniten rahoituksen ja taloushallinnon tehtävistä (13 %).

Yllä mainitut olivat nykytehtävien pääasiallinen työtehtävä. Lisäksi ammattikorkeakoulusta valmistuneet mainitsivat, että työtehtävien luonteeseen kuuluu myös hallinto- ja suunnittelutehtäviä, rakennusalan töitä, kaupallisia tehtäviä (osto, myynti, markkinointi tms.), tuotannollisia tehtäviä, IT-alan töitä sekä opetus- ja kasvatustehtäviä.

Yliopistosta valmistuneet mainitsivat työtehtävien sisältävän pääasiallisen tehtävän lisäksi kaupallisia tehtäviä, asiakaspalvelu- ja myyntityötä, konsultointia ja yrityskoulutusta, tuotekehitys- ja suunnittelutehtäviä, tutkimusta sekä viestintä- ja mediatyötä.

Kuvio 4. Pääasiallinen nykytehtävien luonne.

Vuonna 2009 valmistuneiden tilanne syksyllä 2010

- Ammattikorkeakoulusta valmistuneista 32 % mainitsi päätyökseen sosiaali- ja terveysalan työn, 12,5 % asiakaspalvelu- ja myyntityön ja kolmanneksi eniten päätyön luonne oli tuotekehitys- ja suunnittelutehtäviä (7,4 %).
- Yliopistosta valmistuneista 25 % ilmoitti päätyökseen opetus tai kasvatustyön, 16 % hallinto- ja suunnittelutehtävät ja 13 % rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät.

2.2 Työelämään siirtyminen

Seurannassa valmistuneilta kysyttiin, milloin he saivat ensimmäisen tutkintoa/koulutusta vastaavan työpaikan. Ennen valmistumista paikan oli saanut 46 % ammattikorkeakoulusta valmistuneista ja 37 % yliopistosta valmistuneista. 15 % (AMK) ja 17 % (YO) oli tutkintoa/koulutustasoa vastaavissa tehtävissä jo ennen opintojen aloittamista. Noin 30 % oli saanut koulutusta vastaavan työpaikan valmistumisen jälkeen. Vastaaajista 10 % (AMK) ja 16 % (YO) ilmoitti, ettei ole ollut lainkaan tutkintoa/koulutusta vastaavassa työssä.

	AMK (%)	YO (%)
Oli tutkintoa/ koulutustasoa vastaavissa tehtävissä jo ennen opintojen aloittamista	15	17
Ennen valmistumista	46	37
Valmistumisen jälkeen	29	30
Ei ole ollut tutkintoa/ koulutustasoa vastaavassa työssä	10	16
Yhteensä	100	100
LKM	321	236

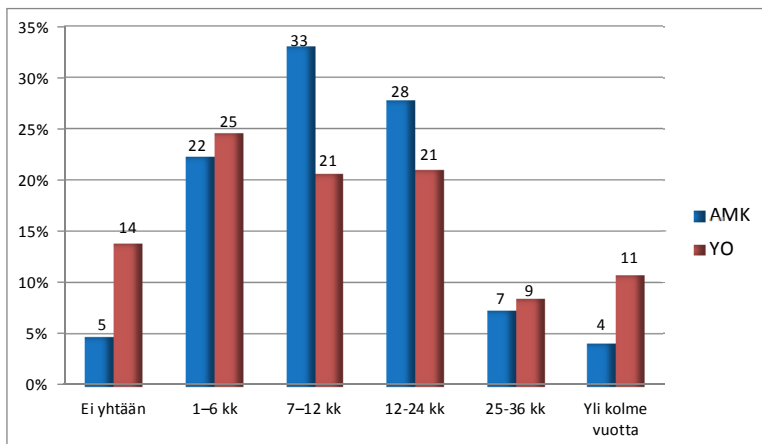
Taulukko 4. Milloin sai ensimmäisen tutkintoa/koulutusta vastaavan työpaikan.

Valmistuneilta, jotka olivat saaneet koulutustasoa vastaavaan työpaikan ennen valmistumista, kysyttiin tarkentavana kysymyksenä, kuinka monta kuukautta ennen valmistumista he olivat saaneet sen. 51 % (AMK) ja 34 % (YO) oli saanut paikan 3-12 kuukautta ennen valmistumista. Noin neljännes (AMK 23 % ja YO 24 %) oli saanut tutkintoa/koulutusta vastaavan työn jo 12–36 kuukautta ennen valmistumista ja pieni osa (AMK 3 % ja YO 10 %) jopa yli kolme vuotta ennen valmistumista.⁶ Ennen valmistumistaan työpaikan saaneet olivat saaneet paikan keskimäärin 11 (AMK) tai 16 kuukautta (YO) ennen valmistumista.

Valmistumisen jälkeen ensimmäisen tutkintoa/koulutustasoa vastaavan työpaikan saaneiden välillä oli eroa ammattikorkeakoulusta ja yliopistosta valmistuneiden kesken. Ammattikorkeakoulusta valmistuneista valmistumisen jälkeen työpaikan saaneista 24 % oli saanut paikan heti valmistumisen jälkeen, kun taas yliopistosta valmistuneista heti paikan oli saanut 6 %. Yliopistosta valmistuneista 32 % oli saanut tutkintoa/koulutusalaan vastaavaa työtä 1-2 kuukauden kuluessa, jos tutkintoa/koulutustasoa vastaavaa työpaikkaa ei vielä valmistumishetkellä ollut. Ammattikorkeakoulusta valmistuneilla vastaava luku oli 24 %. Keskimäärin työpaikka saatiin 4,4 kuukautta valmistumisen jälkeen. Neljän kuukauden

⁶ Työryhmä (tämän raportin laatijat) totesi, että jopa kolme vuotta opintojen aikana työssä olleita oli yllättävän paljon. Yliopistojen tutkinnon uudistus vuonna 2005 avasi uudella tavalla mahdollisuuden suorittaa toisen maisteritutkinnon. Tätä mahdollisuutta hyödyntävät mm. jatko-opiskelijat ja uranvaihtajat. Esim. Åbo Akademista valmistuneiden osalta toisen tutkinnon suoritti noin kolmannes valmistuneista. Näistä noin puolella oli suoritettuna ammattikorkeakoulututkinto tai ylempi korkeakoulututkinto.

kuluttua valmistumisesta tutkintoa/koulutustasoa vastaavan paikan oli saanut 67 % valmistuessaan työtä vailla olevista.

Kuvio 5. Opiskeluaikana tehty tutkinnon alaan liittyvä työssä-oloaika kuukausina (mukaan lukien kesä- ja osa-aikatyöt sekä mahdollinen harjoittelu).

Vähintään kuukauden mutta korkeintaan vuoden oman alan töitä opiskeluaikana oli tehnyt 55 % ammattikorkeakoulusta valmistuneista ja 46 % yliopistosta valmistuneista. Vähintään vuoden mutta korkeintaan kolme vuotta oman alan töissä oli ollut 35 % ammattikorkeakoulusta valmistuneista ja yliopistosta 30 % valmistuneista. Yli kolme vuotta opiskeluaikana oli työskennellyt 4 % ammattikorkeakoulusta valmistuneista ja 11 % yliopistosta valmistuneista. Ammattikorkeakoulusta valmistuneista 5 % ei ollut tehnyt lainkaan oman alaan liittyviä töitä opiskeluaikana. Yliopistosta valmistuneiden vastaava luku oli 14 %.

Oman alan töiden puuttuminen opiskeluaikalta on sinänsä erikoista, koska ammattikorkeakouluopintoihin kuuluu pakollista harjoittelua ja yliopistoissakin joillakin aloilla harjoittelu on pakollinen. Yliopistoissa kaikkien alojen opiskelijat voivat suorittaa harjoittelun vähintäänkin vapaavalintaisena opintojaksona ja onkin nähtävissä, että työharjoittelun suorittavien määrä on vuosi vuodelta lisääntynyt vapaaehtoisuudestaan huolimatta.

Luultavasti vastaajista ne, jotka ilmoittivat, etteivät olleet tehneet yhtään tutkinnon alaan liittyvää työtä, olivat olleet työharjoittelussa, mutta eivät olleet mieltäneet sitä oman alan työksi. Opiskeluaikana tutkinnon alaan liittyvä työssäoloaika oli ammattikorkeakoulusta valmistuneilla 14 kuukautta ja yliopistosta valmistuneilla 16 kuukautta, keskimäärin 15 kuukautta.

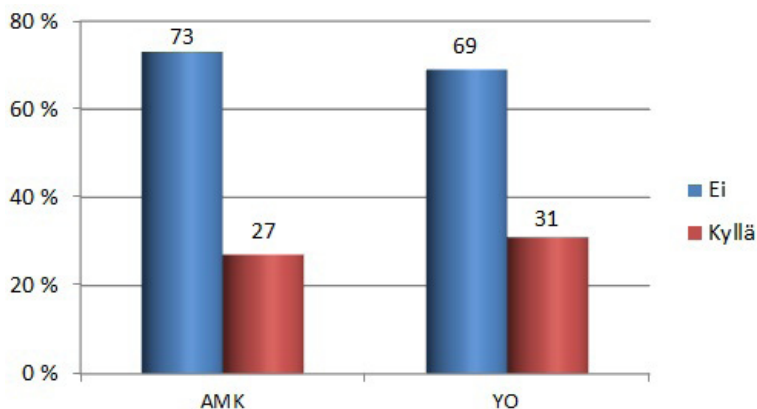
Vuonna 2009 valmistuneiden tilanne syksyllä 2010

- Ennen valmistumista työpaikan oli saanut 41 % ammattikorkeakoulusta valmistuneista ja 37 % yliopistosta valmistuneista. Valmistumisen jälkeen tutkintoa/koulutustasoa vastaavan työpaikan sai 27 %.
- Vuonna 2010 valmistuneisiin verrattuna oli enemmän niitä, jotka ilmoittivat, etteivät olleet olleet lainkaan tutkintoa/koulutustasoa vastaavassa työssä.
- Jos tutkintoa/koulutustasoa vastaavan työpaikan sai ennen valmistumista, työpaikka saatiin 11 kuukautta ennen valmistumista tai jos tutkintoa/koulutustasoa vastaavan työpaikan sai valmistumisen jälkeen, työnhaku kesti 4,5 kuukautta.

2.3 Työllistymisvaikeudet

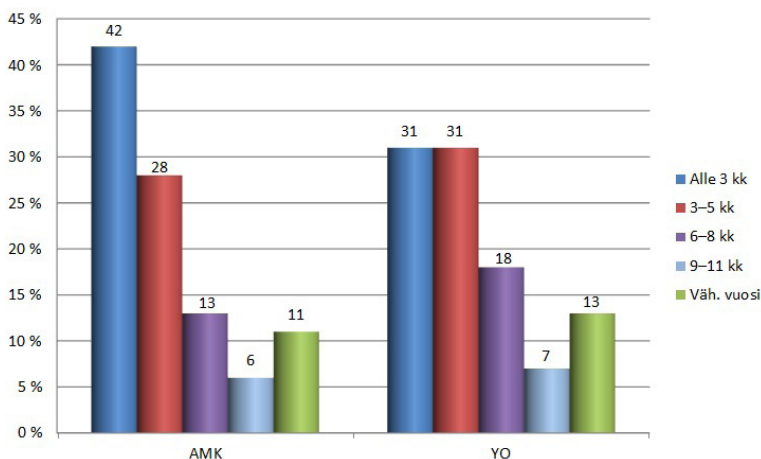
Vastaushetkellä sekä ammattikorkeakoulusta että yliopistosta valmistuneiden työttömyysprosentti oli kolme. Kaiken kaikkiaan noin vuosi valmistumisen jälkeen työttömänä oli jossain vaiheessa valmistumisen jälkeen ollut 27 % ammattikorkeakoulusta valmistuneista ja 31 % yliopistosta valmistuneista. Lokakuussa 2011 koko Suomen työttömyysprosentti (työttömien osuus työvoimasta) oli 5,9 % ja Pohjanmaan 5,5 %.⁷

⁷ Pohjanmaan ELY-keskuksen työllisyyskatsaus marraskuu 2011.

Kuvio 6. Työttömänä oleminen valmistumisen jälkeen.

Työttömänä olleista 42 % (AMK) ja 31 % (YO) oli työttömänä alle 3 kuukautta. 28 % (AMK) ja 31 % (YO) oli työttömänä korkeintaan 5 kuukautta. Näistä yli 5 kuukautta mutta kuitenkin alle vuoden työttömänä olleita oli 19 % (AMK) ja 20 % (YO). Työttömänä olleista vähintään vuoden työttömänä oli noin 12 % (eli 18 henkilöä). Keskimääräinen työttömyysaika työttömänä olleilla oli 4,7 kuukautta (AMK) ja 5,4 kuukautta (YO).

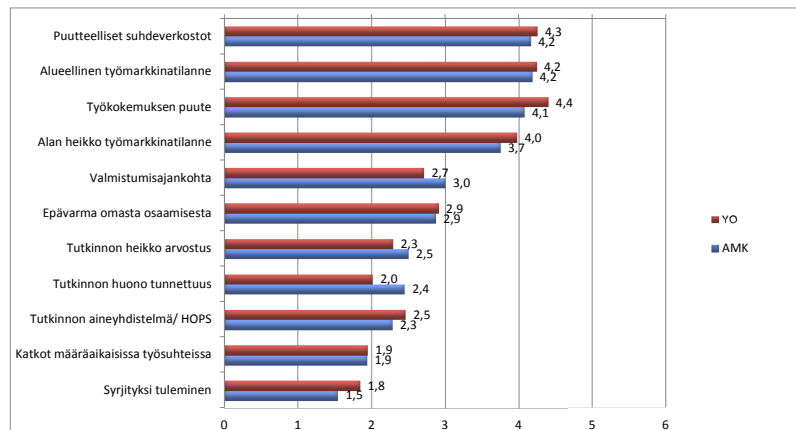

Kuvio 7. Työttömyysaika kuukausina valmistumisen jälkeen työttömänä olleilla.

Vuonna 2009 valmistuneiden tilanne syksyllä 2010

- Valmistumisen jälkeen työttömänä oli ollut 28 % (AMK) ja 30 % (YO).
- Yli vuoden työttömänä olleita oli vähemmän kuin vuonna 2010 valmistuneissa: 8 %.
- Myös keskimääräinen työttömyysaika työttömänä olleilla oli pienempi kuin vuonna 2010 valmistuneilla: 4,6 %.

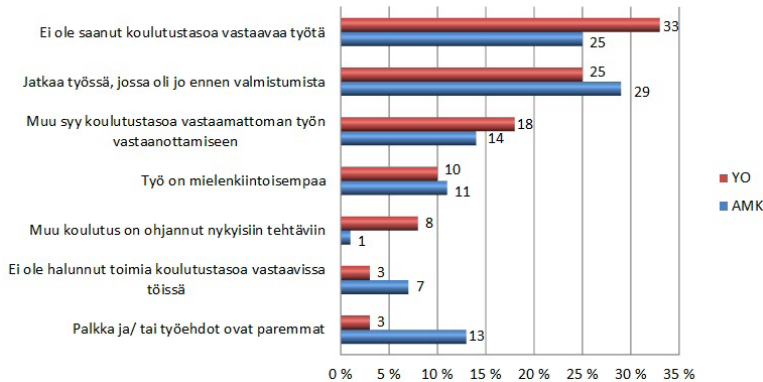
Työttömänä olleita pyydettiin kertomaan, mitkä tekijät vaikeuttivat työllistymistä. Keskimäärin eri korkeakouluista valmistuneet nimesivät samoja tekijöitä. Suurimmiksi ongelmiksi koettiin puutteelliset suhdeverkostot, alueellinen työmarkkinatilanne, työkokemuksen puute sekä alan heikko markkinatilanne.

Kuvio 8. Työllistymistä vaikeuttaneiden tekijöiden keskiarvot asteikolla 1–6 (1=ei lainkaan, 6=erittäin paljon).

Kaikkein eniten työllistymistä vaikeuttaneeksi asioiksi koettiin kuitenkin jokin muu asia kuin kyselyssä valmiiksi annetut vaihtoehdot. ”Jokin muu asia”-kohdassa mainittiin mm. puutteelliset suomen tai ruotsin kielitaidot. Etenkin ulkomaalaiset opiskelijat kokivat puuttuvan kielitaidon eniten työllistymistä rajoittavaksi tekijäksi.

Noin kolmannes valmistuneista (34 % AMK ja 31 % YO) oli valmistumisen jälkeen ollut koulutusta vastaamattomissa töissä. Koulutusta vastaamattomissa töissä oltiin keskimäärin alle yhdeksän kuukautta. Koulutusta vastaamattoman työn vastaanottamiseen oli useita syitä. Yksi merkittävä syy oli se, että ei ollut saanut koulutusta vastaavaa työtä. Noin neljäsosa valmistuneista jatkoi työssä, jossa oli ollut ennen valmistumista, vaikka työ ei ollutkaan koulutusta vastaavaa.

Kuvio 9. Tärkein syy koulutusta vastaamattoman työn vastaanottamiseen (AMK: n=123, YO: n=78).

Koulutusta vastaamattoman työn vastaanottamisen ”Muu syy” -kohdassa mainittiin ammattikorkeakoulun osalta mm.

- kouluttautuminen työtä vastaavasti, koska nykyinen työ on vaativampi kuin aiempi koulutustaso
- kyseessä kesätyö ennen opintojen alkua
- nykyinen työ kehittää kielitaitoa.

Yliopistoista valmistuneet mainitsivat syiksi mm.

- palkkatason
- toimeentulon
- ylenemismahdollisuudet nykyisessä työpaikassa
- nykyisen työn vakituisuuden.

Vuonna 2009 valmistuneiden tilanne syksyllä 2010

- Työllistymistä vaikeuttaneita tekijöitä olivat pääasiassa alueellinen työmarkkinatilanne, alan heikko työmarkkinatilanne ja puutteelliset suhdeverkot.
- Koulutusta vastaamattomissa töissä oli valmistumisen jälkeen ollut noin kolmannes eli 33 % valmistuneista.
- Tärkeimpiä syitä Muu syy -kohdassa koulutusta vastaamattoman työn vastaanottamiseen olivat mm. etenemismahdollisuudet, joustava työyhteisö, työtehtävien mielenkiintoisuus, taloudellinen tilanne, työ koulutustasoa vaativampaa, ei ollut muuta tarjolla ja työn vakituisuus.

2.4 Palkka

Palkkatietonsa oli antanut 435 vastaajaa, mikä on 77 % kaikista vastaajista. Työttömänä tai työmarkkinoiden ulkopuolella olevat eivät vastanneet kysymykseen. Lisäksi osa vastaajista jätti tämän kysymyksen väliin.

%	AMK	YO	Yht.
< 2000 e	16	7	12
2000-2499 e	41	16	31
2500-2999 e	30	29	29
3000-3499 e	7	27	15
3500-3999 e	3	10	6
4000 e -	3	11	6
Yht.	100	100	100
N	261	174	435
Keskiarvo	2 448 €	3 019 €	2 677 €

Taulukko 5. Bruttopalkka syyskuussa 2011 kokopäivätyössä (säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvot ja ylityökorvaukset mukaan lukien).

Vuonna 2009 valmistuneiden tilanne syksyllä 2010

- Keskimääräinen bruttopalkka oli 2516 €/kk.
- Ammattikorkeakoulusta valmistuneiden keskipalkka oli 2410 €/kk ja yliopistosta valmistuneiden 2758 €/kk.
- Yli 4000 €/kk tienavien osuus yliopistosta valmistuneiden osalta oli pienempi kuin 2010 valmistuneiden osalta. Ammattikorkeakoulusta valmistuneiden osalta määrä oli sama.

2.5 Sammanfattning

De utexaminerade under 2010 har i huvudsak placerat sig väl på arbetsmarknaden. Ca 3 % av respondenterna var arbetsökande vid tidpunkten för undersökningen. Av de föräldralediga var ca hälften lediga från ett arbetsförhållande. Fasta heltidsjobb innehade ungefär hälften av de svarande (YH: 47 %, UNI 54 %). Tidsbundna arbetsavtal hade 33 % av de utexaminerade från yrkeshögskola och 24% av utexaminerade från universitet. Ungefär 3 % av de med högskoleexamen var i jobb finansierade av projekt eller stipendier.

En jämförelse med utexaminerade 2009 visar att arbetslöshetsprocenten hösten 2011 är något högre än året innan (2 % YH, 2,3 % UNI). Andelen sysselsatta var ungefär samma. Andelen i fast heltidsjobb var något mindre 2009 (YH 41 %, UNI 44 %) medan fler var sysselsatta i tidsbundna arbetsavtal, i deltidsarbete (6 %) eller som heltidsstuderande (6 %). En jämförelse längre tillbaka visar, att i början av årtusendet var tidsbundna arbetsförhållanden den vanligaste sysselsättningsformen för nyutexaminerade.⁸

Respondenterna har haft i snitt 2,1 arbetsförhållande under sitt första år i arbetslivet. Av yrkeshögskolornas utexaminerade hade 2 % inte haft något arbetsförhållande, bland utexami-

⁸ Se ex ÅA utexaminerade 2006 s. 28 för en sammanfattning över situationen 1995-2006. Från och med 2007 har andelen med fast heltidsarbete varit större än de med tidsbundna avtal bland de utexaminerade från Åbo Akademi. Se mera på www.abo.fi/arbetsforum, placering på arbetsmarknaden.

nerade från universiteten var motsvarande andel 4 %. Bland dessa finns forskare, studerande, arbetslösa och familjelediga.

Ca hälften av de i arbete jobbar för privata företag eller statsbolag. Följande största arbetsgivare var kommunala sektorn. Staten sysselsatte 5 % och 9 % av de med högre högskoleexamen jobbade inom universitet. Egna företag eller freelancers är 3 % av respondenterna.

Som huvudsakligt arbetsuppgiftsområde anger 26 % av YH social- och hälsovården. Kundservice/försäljning och produktutveckling/ planering sysselsatte 13% vardera. De med högre högskoleexamen är till närmare 20 % sysselsatta med uppgifter inom undervisning och fostran. Förvaltning och planeringsuppgifter sysselsätter 15 %, finansiering och ekonomiförvaltning 13%.

Övergången till arbetslivet har varit ganska smidig. Nästan hälften av de med yh-examen och 37 % av de med högre högskoleexamen hade arbete innan de tog ut sin examen. 15 % (YH) respektive 17 % (UNI) fortsatte i samma jobb som de hade före de inledde studierna. Ca 30 % fick jobb som motsvarar studierna efter examen. Inom fyra månader efter examen hade 67 % av dessa arbete.

Ca hälften av de utexaminerade har under studietiden skaffat sig max ett år arbetserfarenhet från sitt eget område. Max tre års arbetserfarenhet från sitt område har ungefär en tredjedel av de utexaminerade (YH 35 %, UNI 30 %). Mer än tre års arbetserfarenhet har 4 % av YH och 11 % av UNI medan 5 % av YH och 14 % av UNI anger att de inte alls har arbetserfarenhet från det egna området. Totalt 27 % av de utexaminerade 2010 har erfarenhet av arbetslöshet. Av dessa var 42 % (YH) och 31 % (UNI) arbetslösa i max tre månader, medan 12% av dessa var arbetslösa i minst ett år. Den genomsnittliga arbetslöshetstiden för dessa var 4,7 (YH) resp 5,4 (UNI) månader. Siffrorna motsvarar långt läget bland utexaminerade ett år tidigare, men andelen av de som erfarenhet av arbetslöshet i mer än ett var då betydligt lägre.

Orsakerna till att man haft problem med att hitta jobb fann man i första hand i att man har för få kontakter. Andra faktorer som påverkade var brist på arbetserfarenhet, den regionala arbetsmarknadssituationen samt branschläget. Flest respondenterna hade dock valt andra alternativ som orsak.

Här nämndes brister i språkkunskaper i finska eller svenska. Speciellt utländska studerande har upplevt att bristande kunskaper i landets språk begränsat deras sysselsättningsmöjligheter.

Ca en tredjedel av de utexaminerade hade jobb som inte motsvarade utbildningsnivån (34 % YH, 31 % UNI). Orsakerna till att man tog emot jobb som inte motsvarade utbildningen var flera, den vanligaste att man inte fått jobb som motsvarar. Ca en fjärdedel fortsatte i jobb som man hade redan innan man tog ut sin examen.

Lönen bland utexaminerade 2010 var i snitt 2448 €/månad för de med yrkeshögskoleexamen, 3019€/mån för de med högre högskoleexamen. Motsvarande siffror för 2009 var 2410 €/mån resp 2758 €/mån.

3. ALUEELLINEN SJOITTUMINEN

Valmistuneiden alueellista sijoittumista tarkasteltaessa on hyvä muistaa, että yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla on eri asioita korostavia yhteiskunnallisia tehtäviä. Ammattikorkeakoululain⁹ mukaan ammattikorkeakoulujen tulee toimia yhteistyössä oman alueen elinkeinoelämän kanssa, kun taas yliopistolaissa¹⁰ korostetaan kansainvälisen kilpailukyvyn merkitystä. Nämä erot johtavat myös osaltaan korkeakoulujenvälisiin rekrytointieroihin.

Yliopistosta valmistuneet sijoittuvat työelämään yleisesti ottaen kansallisesti ja kansainvälisesti laajasti. Valmistuvia kannustetaan hakeutumaan ulkomaille ja erilaisiin kotimaisiin organisaatioihin mm. työharjoitteluun. Tarkoituksena on myös tuottaa alueelle osaavaa työvoimaa, mutta esim. Åbo Akademi Vasa vastaa Suomen ruotsinkielisten opettajien koulutuksesta, joten on tarkoitus, että osa opettajaksi valmistuvista muuttaa Suomen muille ruotsinkielisille alueille. Ammattikorkeakoulujen tiivis yhteistyö alueen elinkeinoelämän kanssa ja työharjoittelu alueen yrityksissä puolestaan avaa ammattikorkeakoulusta valmistuville ovia paikallisilla työmarkkinoilla ja näin myös ohjaa valmistuneiden työllistymisen keskittymistä Pohjanmaalle.

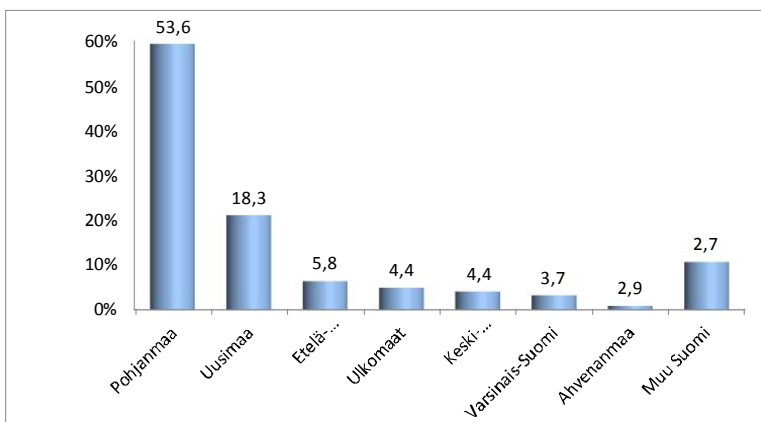
Pohjanmaalle opiskelemaan tulevien tulokunnan/-maakunnan selvittäminen on toistaiseksi mutkikasta. Seuranta-aineistosta ei selviä tulokunta ja jokaisella korkeakoululla on tieto asiasta eri tasolla. Vertailtavissa olevaa tietoa ei ole saatavilla. On siis erittäin ongelmallista luotettavasti kertoa, mistä opiskelijavirrat tulevat. Tämä olisi kuitenkin tärkeää tietoa, sillä se vaikuttaa alueelliseen sijoittumiseen, kun osa valmistuneista palaa opintojen päätyttyä kotipaikkakunnalleen. Tämä otetaan jatkossa huomioon kyselyjä tehtäessä.

⁹ Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351

¹⁰ Yliopistolaki 24.7.2009/558

Kaiken kaikkiaan Pohjanmaalle työllistyi 53,6 % korkeakoulusta valmistuneista ja Uudellemaalle vajaa viidennes (18,3 %) valmistuneista. Vuotta aikaisemmin (vuonna 2009) valmistuneiden tulokset eivät juurikaan poikkea tästä. Heistä 54,6 % työllistyi Pohjanmaalle ja Uudellemaalle 17,5 %.

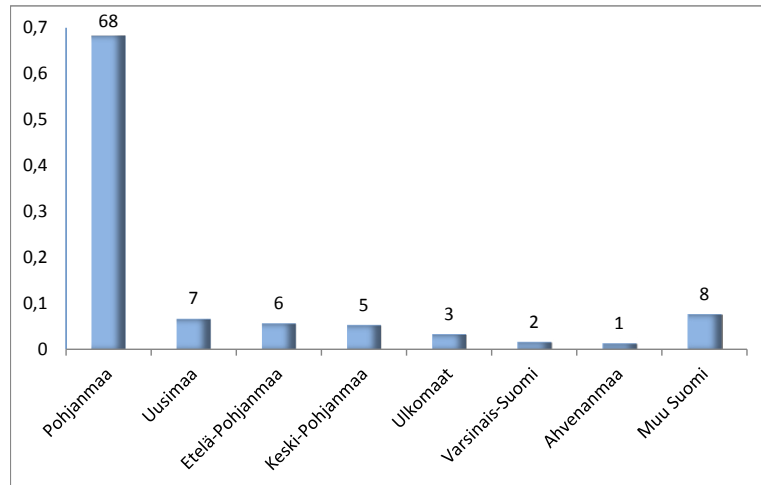
Kokonaisuutena katsoen tilanne näyttää Pohjanmaan kannalta hyvältä. Kun vertailemme ammattikorkeakoulusta valmistuneiden ja yliopistosta valmistuneiden alueellista sijoittumista huomaamme, että merkittävin ero alueellisessa sijoittumisessa työelämään on se, kuinka suuri osa valmistuneista jää Pohjanmaalle töihin. Kyselyn tulokset osoittavat, että ammattikorkeakoulusta valmistuneista Pohjanmaalle työskentelemään jäi lähes 70 %, kun taas yliopistosta valmistuneiden kesken kaksi suurinta työvoimavirtaa jakaantui melko tasaisesti; Uudellemaalle muutti noin 35 % ja Pohjanmaalle jäi noin 34 %. Nämäkään luvut eivät merkittävästi poikkea vuonna 2009 valmistuneiden osalta, jolloin ammattikorkeakoulusta Pohjanmaalle jäi 65 % ja jälleen yliopistosta valmistuneet jäivät tasaisesti Pohjanmaalle (36 %) tai muuttivat Uudellemaalle (33 %).

Kuvio 10. Nykyisen työpaikan sijainti (AMK ja YO yhteensä).

3.1 Alueellinen sijoittuminen (AMK)

Ammattikorkeakoulusta valmistuneista kaksi kolmasosaa (68,2 %) oli kyselyhetkellä töissä Pohjanmaalla. Uudellemaalle oli työllistynyt 6,7 %, Etelä-Pohjanmaalle 5,7 % ja Keski-Pohjanmaalle 5,4 %. Ulkomailla oli töissä 3,3 %.

Kuvio 11. Nykyisen työpaikan sijaintimaakunta (AMK).

Tarkasteltaessa ammattikorkeakoulujen tuloksia erikseen huomataan, että suurimmat työvoimavirtaukset sijoittuivat samoihin maakuntiin. Pohjanmaalla työskenteli kyselyhetkellä molemmista ammattikorkeakouluista valmistuneista yli puolet. Keskimäärin seuraavaksi suurimmat muuttovirrat keskittyivät Keski-Pohjanmaalle ja Uudellemaalle. Vaasan ammattikorkeakoulusta valmistuneista toiseksi suurin muuttovirta kohdistui kuitenkin Etelä-Pohjanmaalle.

Vaasan ammattikorkeakoulusta valmistuneista Pohjanmaalla työskenteli 61 %. Etelä-Pohjanmaalle oli siirtynyt 9 % ja Uudellemaalle 8 %. Keski-Pohjanmaalla työskenteli 6 % ja ulkomailla 3 %.

Yrkeshögskolan Novian Pohjanmaan yksiköistä valmistuneista suurimman osan työpaikka sijaitsi Pohjanmaalla (81 %). Vastanneista 5 % oli työllistynyt Keski-Pohjanmaalle ja 5 % ulkomaille. Uudellamaalla työskenteli 4 %.

Vuonna 2009 valmistuneiden tilanne syksyllä 2010

- Ammattikorkeakouluista valmistuneista työllistyi Pohjanmaalle 65 %, Etelä-Pohjanmaalle 9 % ja Uudellemaalle 9 %.

- Vaasan ammattikokeakoulusta 60 % jäi Pohjanmaalle, 13 % muutti Etelä-Pohjanmaalle ja 10 % Uudellemaalle.
- Yrkeshögskolan Noviasta 74 % jäi Pohjanmaalle, 7 % muutti Uudellemaalle ja 6 % Keski-Pohjanmaalle.

Opiskelijoiden kotipaikasta saimme selville, että Vaasan ammattikorkeakoulusta vuonna 2010 valmistuneiden kotikunta opiskeluhetkellä oli yli puolella Pohjanmaa (54 %), toiseksi eniten opiskelijoita tuli Etelä-Pohjanmaalta (22 %) ja kolmanneksi eniten Keski-Pohjanmaalta (5 %).

Kun katsomme Vaasan ammattikorkeakoulun ja Yrkeshögskolan Novian Pohjamaan yksiköistä valmistuneiden sijoittumista erikseen selviää, että Pohjanmaalle on molemmista jäänyt enemmistö.

Työssäkäynnin ennakkotilastosta¹¹ selviää Pohjanmaalle jääneiden/palanneiden osuus **Vaasan ammattikorkeakoulussa** vuosina 2006–2010 korkeakoulututkinnon suorittaneiden osalta vuonna 2010. Tilastosta käy ilmi valmistuneiden sijoittuminen koulutusaloittain. Kaikilta Vaasan ammattikorkeakoulun koulutusaloilta on työllistytty pääsääntöisesti Pohjanmaalle.

Tradenomeiksi (talouden, hallinnon ja markkinoinnin koulutusaloilta) valmistuneista 70 % asui Pohjanmaalla, 12 % Uudellamaalla, 6 % Etelä-Pohjanmaalla, 4 % Kainuussa ja 3 % Pohjois-Pohjanmaalla. Sairaanhoidajiksi valmistuneista 68 % asui Pohjanmaalla, 10 % Etelä-Pohjanmaalla ja 6 % Pirkanmaalla. Restonomeiksi valmistuneista 50 % asui Pohjanmaalla, 21 % asui Uudellamaalla ja 19 % Etelä-Pohjanmaalla. Insinööreiksi valmistuneista yli puolet asui Pohjanmaalla, konetekniikan linjalta valmistuneista jopa 68 %. Etelä-Pohjanmaalle insinöörit olivat asettuneet seuraavasti: konetekniikka 21 %, sähkötekniikka 25 %, tietotekniikka 11 %, ympäristötekniikka 20 %, rakennustekniikka 15 %.

¹¹ Suomen virallinen tilasto (SVT): Tutkintorekisteri 2010, Työssäkäynnin ennakkotilasto 2010

Yrkeshögskolan Novian Pohjanmaan yksiköistä vuosina 2009 ja 2010 valmistuneista enemmistö ilmoitti nykyisen työpaikan sijaitsevan kyselyhetkellä Pohjanmaalla. Tuloksia tarkasteltaessa joitain eroja tulee esiin koulutusalojen välillä. Esimerkiksi kulttuurialalta valmistuneet työskentelevät huomattavasti useammin Uudellamaalla kuin muilta koulutusaloilta valmistuneet. Tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalta valmistuneista enemmistö vastaa alueelliseen työvoimatarpeeseen ja jää töihin Pohjanmaalle valmistumisen jälkeen.

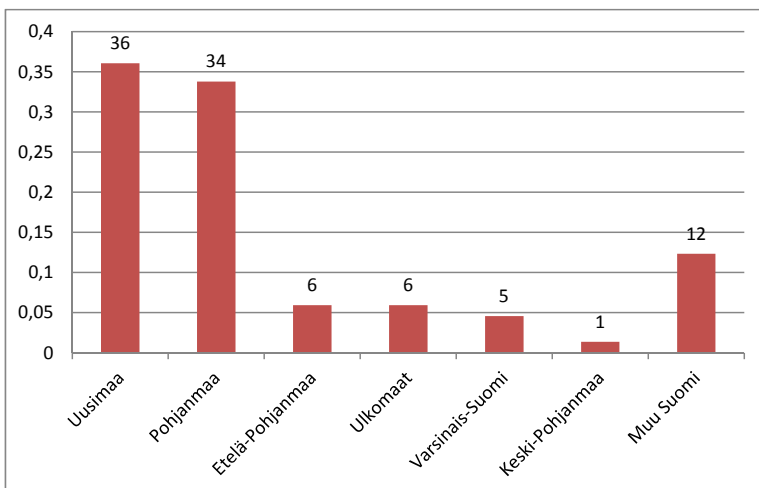
Kulttuurin koulutusosalta vuosina 2009 ja 2010 valmistuneista 68 % vastaajista oli töissä Pohjanmaalla ja 20 % oli töissä Uudellamaalla. Ulkomailla työskenteli 8 % ja Keski-Pohjanmaalla 4 % vastaajista.

Tekniikan ja liikenteen koulutusosalta vuosina 2009 ja 2010 valmistuneista 80 %:lla vastaajista oli kyselyhetkellä työpaikka Pohjanmaalla ja 8 %:lla Keski-Pohjanmaalla. Uudellamaalla työskenteli 6 % vastaajista. Loput vastaajista ilmoitti työskentelevänsä ulkomailla (3 %), Varsinais-Suomessa (2 %) tai Ahvenanmaalla (1 %).

Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalta vuosina 2009 ja 2010 valmistuneista 82 % vastaajista oli töissä Pohjanmaalla. Ulkomailla työskenteli 5 % ja Keski-Pohjanmaalla 4 % vastaajista. Loput vastaajista ilmoitti kyselyhetkellä työpaikan sijaitsevan Ahvenanmaalla (5 %) tai Uudellamaalla (3 %).

3.2 Alueellinen sijoittuminen (YO)

Yliopistosta valmistuneista yli kolmannes (34,7 %) oli kyselyhetkellä töissä Uudellamaalla. Pohjanmaalle oli jäänyt työskentelemään 33,8 %, Pirkanmaalle työllistyi 6,8 %, Etelä-Pohjanmaalle 5,9 % ja Varsinais-Suomeen 4,6 %. Ulkomailla työskenteli 5,9 %.

Kuvio 12. Nykyisen työpaikan sijainti (YO).

Tarkasteltaessa yliopistojen tuloksia erikseen huomataan, että suurimmat työvoimavirtaukset vaihtelevat Åbo Akademi Vasan ja Vaasan yliopiston välillä. Åbo Akademi Vasasta Pohjanmaalle jäi 43 %, kun taas Vaasan yliopistosta Pohjanmaalle jäi 31 %. Uudellemaalle lähti töihin Vaasan yliopistosta valmistuneista 38 % ja Åbo Akademi Vasasta 30 %.

Åbo Akademi Vasasta valmistuneista työllistyi ulkomaille 14 % ja Vaasan yliopistosta ulkomaille työllistyi vain 3 %. Vaasan yliopistosta valmistuneista Pirkanmaalle työllistyi 9 % ja Etelä-Pohjanmaalle 8 %. Åbo Akademi Vasasta valmistuneista Keski-Pohjanmaalle (5 %) ja Varsinais-Suomeen (5 %) työllistyi yhteensä 10 % valmistuneista. Åbo Akademi/Vasan vastaa- jista 56 % oli valmistunut opettajaksi. Heistä 31 % työskenteli Pohjanmaalla, 44 % Uudellamaalla, 6 % Varsinais-Suomessa ja 16 % ulkomailla.

Vuonna 2009 valmistuneiden tilanne syksyllä 2010

- Åbo Akademi Vasasta valmistuneista jäi Pohjanmaalle töihin 42 %. Uudellemaalle muutti 37 % valmistuneista, mikä on 12 % enemmän kuin vuonna 2010 valmistuneista. Varsinais-Suomeen muutti vuonna 2009 valmistuneista 12 %, mikä on enemmän kuin vuosi myöhemmin valmistuneista. Ulkomaille muutti 5 %.

- Vaasan yliopistosta valmistuneista jäi Pohjanmaalle 34 % ja Uudellemaalle muutti 32 %. Etelä-Pohjanmaalle muuttaneita oli 15 %, mikä oli 7 % enemmän kuin vuotta myöhemmin. Pirkanmaalle muuttaneita oli puolestaan vain 2 %, mikä on 7 % vähemmän kuin vuotta myöhemmin.

Alueellisen sijoittumisen näkökulmasta on tarkoituksenmukaista tarkastella myös, miten valmistuneet ovat alueellisesti sijoittuneet viisi vuotta valmistumisen jälkeen. Näissä kyselyissä on myös kysytty kotipaikkaa ennen opintoja. Tarkastelu on mahdollista sekä Åbo Akademi/Vasasta että Vaasan yliopiston osalta.

Kaksi kolmasosaa eli 66 % **Åbo Akademi/Vasasta** vuosina 2000-2005 valmistuneista oli kotoisin Pohjanmaalta; toiseksi suurin ryhmä oli Uudeltamaalta, pois lukien pääkaupunkiseutu. Suurin osa näistä vuosina 2000-2005 valmistuneista oli löytänyt ensimmäisen työpaikan Pohjanmaalta, toiseksi eniten oli sijoitettu töihin pääkaupunkiseudulle. Varsinais-Suomeen työllistyi noin 7 %.

Kun edellä mainittua ensimmäisen työpaikan sijaintia vertaa viiden vuoden jälkeiseen sijaintiin (kysely tehtiin viisi vuotta valmistumisen jälkeen) voidaan todeta, että sekä pääkaupunkiseudulla että ulkomailla ja Pohjanmaalla on enemmän valmistuneita 5 vuotta valmistumisen jälkeen kuin vuosi valmistumisen jälkeen.

Vaasan yliopistosta vuonna 2005 valmistuneista noin 30 %:lla oli opintojen alkaessa kotipaikkana Pohjanmaa. Toiseksi suurin ryhmä tuli Etelä-Pohjanmaalta (noin 15 %), Uudeltaamaalta tuli 10 % ja Muista maakunnista 45 %. Suurin osa valmistuneista (35 %) oli sijoittunut viisi vuotta valmistumisen jälkeen Uudellemaalle töihin. Pohjanmaalla oli töissä alle 30 %. Muissa maakunnissa oli noin 35 % ja ulkomaille oli työllistynyt 4 %.

Jos vertaa ensimmäisen työpaikan sijaintia viiden vuoden jälkeiseen sijaintiin, voidaan todeta, että yli kolmanneksella (35 %) ensimmäinen työpaikka oli sijainnut Pohjanmaalla, kun taas myöhemmin n. 8 % näistä oli lähtenyt muualle töihin. Samoin oli käynyt myös Etelä-Pohjanmaalle työllistyneillä. 18 %:lla ensimmäinen työpaikka sijaitsi Etelä-Pohjanmaalla kun

taas viisi vuotta valmistumisen jälkeen Etelä-Pohjanmaalle oli työllistynyt 11 %. Ensimmäisen työpaikan oli Uudeltamaalta saanut 31 %. Voidaan siis todeta, että Uudellemaalle työllistyy n. 20 % enemmän valmistuneita kuin sieltä tulee opiskelijoita. Kaikki sinne työllistyvät eivät kuitenkaan ole kotoisin Pohjanmaalta, vaan paljon on myös muista Suomen maakunnista alun perin Vaasan yliopistoon opiskelemaan tulleita, jotka siirtyvät Etelä-Suomeen töihin.

3.3 Sammanfattning

När man betraktar placeringen på arbetsmarknaden ur ett regionalt perspektiv är det skäl att komma ihåg, att universiteten och yrkeshögskolorna har olika samhällsuppgifter enligt de lagar som reglerar deras verksamhet. Enligt yrkeshögskolelagen skall yrkeshögskolan fungera i samarbete med näringslivet i den egna regionen, medan man i universitetslagen understryker betydelsen av den internationella konkurrenskraften. Dessa skillnader leder också till skillnader i högskolornas rekrytering av studerande.

En uppföljning av varifrån de studerande rekryteras till högskolorna i Vasa låter sig inte göras på basen av det material som rapporten bygger på. Den här informationen är dock av intresse, och framöver kommer frågeformuläret att kompletteras med en fråga om det. Utexaminerade från universitet placerar sig i arbetslivet nationellt och internationellt, medan yrkeshögskolornas täta samarbete med den egna regionens näringsliv öppnar dörrarna på den lokala arbetsmarknaden.

Av de utexaminerade lämnar dryga hälften eller 53,6 % (2009: 54,6 %) i Österbotten medan ungefär en femtedel (18,3 %) hittar jobb i Nyland (2009: 17,5 %). Det är en stor skillnad här mellan de utexaminerade från yrkeshögskolor och från universitet. Av YH lämnar närmare 70 % (2009: 65 %) i regionen medan UNI-utexaminerade ganska jämnt fördelar sig mellan Nyland (35 %) och Österbotten (34 %). År 2009 var det en något större andel som lämnade i regionen; 36 % mot 33 % till Nyland.

Yrkeshögskolorna

Av respondenterna från yrkeshögskolorna var 68,2 % sysselsatta i Österbotten. Till Nyland hade flyttat 6,7 %, till Södra Österbotten 5,7 %, till Mellersta Österbotten 5,4 %. Utomlands jobbade 3,3 %.

Av Vasa yrkeshögskolas utexaminerade arbetade 61 % i Österbotten (2009: 60 %). Arbetsgivare i Södra Österbotten sysselsätter 9 % av dessa medan Nyland sysselsätter 8 %. 3 % jobbar utomlands. Utexaminerade från Yrkeshögskolan Novia arbetade till 81 % i Österbotten (2009: 74 %) medan 4 % hittat jobb i Nyland och 5 % i Mellersta Österbotten. 5 % arbetade utomlands.

Universiteten

Av respondenter med högre högskoleexamen arbetade en tredjedel (34,7 %) i Nyland vid tidpunkten för undersökningen. Österbotten sysselsatte 33,8 %. 6,8 % hade hittat arbete i Birkaland, i Södra Österbotten 5,9 % och i Egentliga Finland 4,6 %. 5,9 % hade sin arbetsplats utomlands.

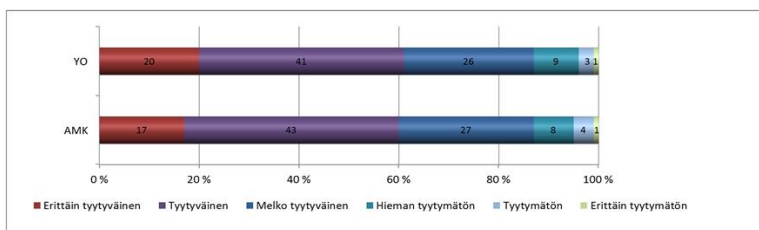
En närmare titt på universiteten visar på en rätt stor skillnad. Av utexaminerade från Åbo Akademi i Vasa hittade 43 % jobb i Österbotten mot 31 % för Vasa universitet. Arbetsgivare i Nyland sysselsatte 38 % av utexaminerade från Vasa universitet mot 30 % från Åbo Akademi. Utomlands arbetade 14 % av de utexaminerade från Åbo Akademi i Vasa medan motsvarande siffra från Vasa universitet är 3 %. Av respondenterna från Åbo Akademi/Vasa är 56 % lärare. Av dessa arbetar 31 % i Österbotten, 44 % i Nyland, 6 % i Egentliga Finland och 16 % utomlands.

Siffrorna över utexaminerade 2009 avviker inte i någon större mån. Största skillnaden finns bland dem som arbetar utanför Österbotten; en betydligt större andel av dem arbetade då i Nyland (37 %) medan en mindre andel arbetade utomlands (5 %). Av utexaminerade från Vasa universitet fann 15 % jobb i Södra Österbotten, dubbelt större andel än 2010. Birkaland sysselsatte då endast 2 % mot 9 % ett år senare.

4. KORKEAKOULUTUTKINTO TYÖELÄMÄSSÄ

Vastavalmistuneiden työllisyydellä mitataan mm. koulutuksen työelämärelevanssia. Korkeat sijoittumisluvut viittaavat siihen, että vastavalmistuneet löytävät nopeasti työtä. Toisaalta olemme todenneet myös, että noin kolmasosa on kokenut työttömyyttä ja että yli kolmannes valmistuneista on tai on ollut työssä, joka ei vasta koulutusta.

Valmistuneilta kysyttiin, hyödyntävätkö he korkeakoulussa oppimaansa työssään, miten heidän suorittamansa korkeakoulututkinto vastaa työelämän odotuksia ja ovatko he tyytyväisiä tutkintoon työllistymisen kannalta.

Kuvio 13. Tyytyväisyys tutkintoon työllistymisen kannalta.

Voidaan todeta, että vuonna 2010 valmistuneet olivat vuosi valmistumisen jälkeen tyytyväisiä tutkintoonsa työllistymisen kannalta. Asteikolla 1–6 (1=erittäin tyytymätön, 6=erittäin tyytyväinen) ammattikorkeakoulusta valmistuneet antoivat arvosanan 4,6 ja yliopistosta valmistuneet arvosanan 4,7. Noin 88 % oli erittäin tyytyväinen, tyytyväinen tai melko tyytyväinen tutkintoonsa työllistymisen kannalta.

Avovastauksissa tyytyväisyyttä tutkintoon työllistymisen kannalta kuvattiin mm. näin:

- Voiko olla muuta kuin tyytyväinen, kun pääsee oman alan töihin melkein suoraan koulun penkiltä ja nyt vuosi myöhemmin on jo vakituinen työpaikka. (AMK)*

- *Jag är mycket nöjd med utbildningen och stolt över mitt yrke. Jag erbjöds redan under studietiden mängder av arbeten och har efter avlagd examen placerat mig väl på fältet. (AMK)*
- *Laaja-alainen tutkinto, jolla pääsee moneen paikkaan ja joka ei sulje mahdollisuuksia pois. (YO)*
- *Jag har för tillfället inte ett yrke som motsvarar min utbildning, men min utbildning är sådan att du har nytta av det var som helst i livet. (UNI)*

Usea KTM-tutkinnon yliopistossa suorittanut oli tyytyväinen laaja-alaisiin työllistymismahdollisuuksiin ja myös opettajaksi valmistuneilla riitti kysyntää työmarkkinoilla:

- *KTM-tutkinnon suorittaneella on hyvin laajat työllistymismahdollisuudet. (YO)*
- *KTM-tutkinto on arvostettu tutkinto työnantajien keskuudessa. (YO)*
- *Kauppätieteen maisterina on helppo hakea lähes mitä tahansa töitä. (YO)*
- *Jag kan nu inneha en tjänst som klasslärare eftersom jag är behörig. (YO)*
- *Läste till klasslärare med barnpedagogik som biämne, vilket visade sej vara ett lyckokast. (YO)*

Yleisesti ottaen myös sähköalalla sekä sosiaali-, terveydenhoito- ja sairaanhoitoalalla koettiin olevan hyvät työmarkkinat.

- *Työ vastaa koulutusta ja sähköalalla riittää varmasti töitä tulevaisuudessakin. (AMK)*
- *Työllistyin heti valmistuttuani. Työelämässä olen huomannut, että saamani sähköinsinöörin tutkintoon johtanut koulutus on vastannut todella hyvin työelämän tarpeita. (AMK)*
- *Vaasassa kone- ja tuotantotekniikan insinöörejä pidetään*

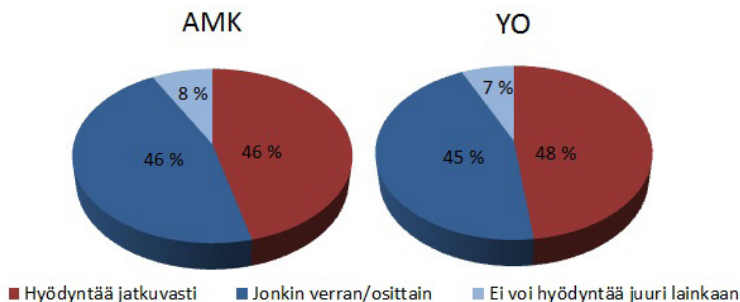
haluttuina työmarkkinoilla. (AMK)

- *Pula sairaanhoitajista on suuri, minkä takia tutkinnon suorittamisella on merkitystä todella paljon. (AMK)*
- *Olen onnellisessa asemassa, sillä terveydenhuoltoalalla saa helposti töitä tällä hetkellä, ainakin määräaikaista sijaisuuksia. (AMK)*
- *Som hälsovårdare finns det goda möjligheter att få jobb, och med olika patientgrupper. (AMK)*

Vuonna 2009 valmistuneiden tilanne syksyllä 2010

- ”Tyytyväisyys tutkintoon työllistymisen kannalta” asteikolla 1–6 (1=erittäin tyytymätön, 6=erittäin tyytyväinen) sai ammattikorkeakoulusta valmistuneilta arvosanan 4,5 ja yliopistosta valmistuneilta arvosanan 4,6.
- Noin 86 % oli erittäin tyytyväinen, tyytyväinen tai melko tyytyväinen tutkintoonsa työllistymisen kannalta.

Lähes puolet valmistuneista hyödyntää jatkuvasti koulutuksessa opittuja asioita jokapäiväisessä työssään. Melkein yhtä suuri osuus hyödyntää koulutuksessa opittua jonkin verran/osittain. Kun otamme huomioon, että noin kolmannes on ollut työssä, joka ei vastaa koulutusta ja 8 % oli kyselyhetkellä koulutustasoa selvästi alemmantasoisessa työssä, niin tulos on hyvä.

Kuvio 14. Ammattikorkeakoulussa/yliopistossa opittujen asioiden hyödyntäminen nykyisessä työssä.

Vuonna 2009 valmistuneiden tilanne syksyllä 2010

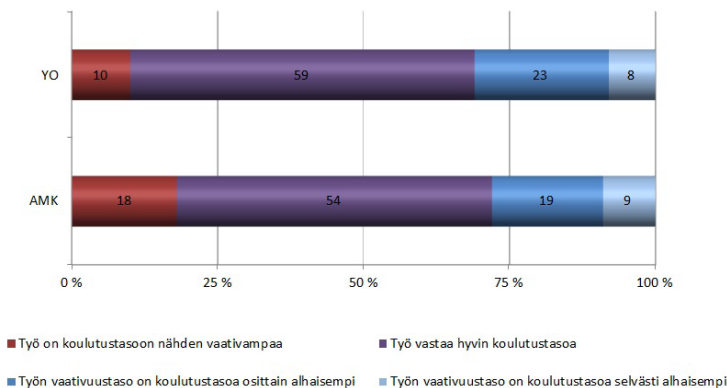
- Lähes puolet valmistuneista hyödyntää jatkuvasti koulutuksessa opittuja asioita jokapäiväisessä työssään.
- Valmistuneista 44 % ilmoitti, että pystyi hyödyntämään korkeakoulussa opittuja asioita jonkin verran/osittain. 9 % (AMK) ja 7 % (YO) koki, ettei pystynyt hyödyntämään nykyisessä työssä korkeakoulussa opittuja asioita juuri lainkaan.

Kun vielä vertaamme näitä viisi vuotta valmistumisen jälkeen tehdyn kyselyn tuloksiin, huomaamme, että opittuja asioita hyödynnetään enemmän ajan kuluessa. Hyödyntämisprosentti näyttää kasvavan urakehityksen mukana.

Vaasan yliopistosta vuonna 2005 valmistuneista hyödynsi yliopistossa opittuja asioita jatkuvasti 46 %. Jopa 95 % käytti hyödyksi oppimaansa jatkuvasti tai jonkin verran ja vain 5 % ei hyödyntänyt yliopistossa oppimaansa juuri lainkaan nykyisessä työssä. Åbo Akademista vuosina 2000–2005 valmistuneista jatkuvasti oppimaansa hyödynsi 63 % viisi vuotta valmistumisen jälkeen ja jopa 94 % hyödyntää yliopistossa opittuja asioita jatkuvasti tai jonkin verran. Lisäksi 80 % ilmoitti, että korkeakoulututkinto oli nykyisen työpaikan saamisen edellytys.

Nykyisen työn vaativuustasoa arvioidessaan vastaajat perustavat vastauksensa omaan subjektiiviseen näkemykseen siitä, miten vaativaa työ on suhteessa koulutukseen. Kyselyssä ei ole annettu esimerkkejä, vaan vastaajan on itse arvioitava työn vaativuustaso suhteessa koulutukseen.

Hieman suurempi osuus ammattikorkeakoulusta valmistuneista koki, että työ on koulutustasoon nähden vaativampaa kuin yliopistoista valmistuneista. Yliopistosta valmistuneista puolestaan suurempi osuus koki, että työ vastaa hyvin koulutustasoa. Voidaan katsoa, että valmistuneista kaksi kolmasosaa saa työn, joka vastaa hyvin koulutustasoa ja vain alle kymmenen prosenttia arvioi työnsä olevan vaativuustasoltaan koulutustasoa selvästi alhaisempi.

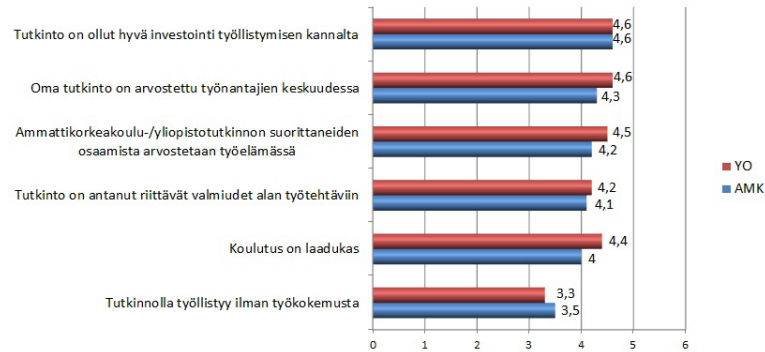
Kuvio 15. Nykyisen työn vaativuustaso suhteessa yliopisto-/korkeakoulutaseiseen koulutukseen.

Vuonna 2009 valmistuneiden tilanne syksyllä 2010

- Valmistuneista 49 % (AMK) ja 52 % (YO) oli sitä mieltä, että työ vastaa hyvin koulutustasoa.
- Työn vaativuustasoa koulutustasoon nähden osittain alhaisempana piti 22 % (AMK) ja 29 % (YO) ja selvästi alhaisempana piti 10 % (AMK) ja 12 % (YO). Luvut ovat suurempia kuin vuonna 2010 valmistuneilla.
- Yliopistosta valmistuneista 6 % piti työtään koulutustasoa vaativampana. Luku on pienempi kuin vuonna 2010 valmistuneilla. Ammattikorkeakoulusta valmistuneiden luku 19 % eli lähes sama kuin vuonna 2010 valmistuneilla.

Valmistuneita pyydettiin vastaamaan saamaansa koulutusta koskeviin väittämiin asteikolla 1–6 (1=täysin eri mieltä, 6=täysin samaa mieltä). Ammattikorkeakoulusta valmistuneiden ja yliopistosta valmistuneiden vastausten välillä ei ollut suuria eroja. *"Tutkinto on ollut hyvä investointi työllistymisen kannalta"* -väittäjä ja *"Oma tutkinto on arvostettu työnantajien keskuudessa"* -väittäjä saivat parhaat arvosanat. Jälkimmäisen väitteen osalta vähemmän samaa mieltä olivat ammattikorkeakoulusta valmistuneet kuin yliopistosta valmistuneet.

Eniten eri mieltä oltiin väitteen *”Tutkinnolla työllistyy ilman työkokemusta”* osalta. Yliopistosta valmistuneet olivat väitteestä enemmän eri mieltä kuin ammattikorkeakoulusta valmistuneet.

Kuvio 16. Valmistuneiden mielipiteet väittämistä (1=täysin eri mieltä, 6=täysin samaa mieltä).

Valmistuneet saivat myös perustella tyytyväisyyttään/tyytymättömyyttään tutkintoon avoimella kommentilla.

Yleisesti ottaen tutkinnon katsottiin antaneen hyvät ja laaja-alaiset perustiedot työelämää silmällä pitäen niin kotimaisiin tehtäviin kuin ulkomaillekin.

- *Examen har givit mig goda kunskaper och färdigheter med vilka jag kunnat börja arbeta genast efter utexaminering (AMK).*
- *Korkeakoulututkintoa arvostetaan työelämässä ja se on yleensä vaatimuksena alan töissä. (AMK).*
- *Examen har gett en bra grund att stå på (YO).*
- *Sain kattavan määrän tietoa alasta ja siitä on ollut iso apu työtehtävissäni (YO).*
- *En omfattande examen, lång utbildningstid som har uppmärksamats och uppskattats på arbetsmarknaden utomlands (YO).*

Työkokemuksen merkitystä työsaannissa korostettiin. Moni valmistunut koki, että työkokemus avaa työmarkkinoilla enemmän ovia kuin pelkkä tutkinto sinällään.

- *Sain työharjoittelupaikasta vakinaisen työsuhteen alan hommista (AMK).*
- *Mielestäni sain tarvittavat kannustimet työelämään. Hyvän koulumenestyksen ja työkokemuksen kautta pääsin nykyiseen työhöni (AMK).*
- *Jag är ganska nöjd eftersom jag hittills haft lätt att få jobb. Men jag tror även, att mitt "sysselsättningsläge" beror på en väldigt bred arbetserfarenhet. (YO).*
- *Ilman työkokemusta on vaikea saada pelkällä tutkinnolla töitä, mutta nyt koska olen onnekaasti saanut ensimmäisen työpaikkani, saan kartutettua kokemusta ja täten uskon tämän yhdessä koulutuksen kanssa antavan minulle ainakin kohtalaiset mahdollisuudet tulevaisuuden työmarkkinoilla (YO).*

Valmistuneet toivoivat, että korkeakoulut olisivat olleet enemmän yhteyksissä mahdollisiin työnantajiin. Varsinkin ulkomaalaiset opiskelijat toivoivat enemmän apua Suomessa työelämään verkostoitumisessa.

- *I work in hotel business, which doesn't exactly match my degree. Practical projects with companies would help students to bind relations to employers (AMK).*
- *I am quite satisfied, however university education could be more practical and the university should help esp. foreign students to access the Finnish labor market e.g. by offering courses where projects are done together with and for a company (YO).*
- *As a foreigner it was quite hard for me to find a job as I was missing all the contacts and all the networks which Finnish students usually utilize (YO).*
- *I would like to have more practical experiences during studies, real projects for companies, training internship that is included into my program (YO).*

Jotkut kokivat, että tutkinto on ponnahduslauta työelämään ja että itsensä kehittäminen ja uuden oppiminen jatkuvat työelämässä. Vastaajat kokivat koulutuksen myös antaneen heille enemmän itseluottamusta.

- *It is good place to start with. I see that the work one does takes you higher, the education is a base, first step. It does not take you all the way to the top directly (AMK).*
- *Jag har fått en del baskunskaper under min studietid. Jag har framförallt utvecklats mycket som person under mina studier och sett att "ingenting är omöjligt" (AMK).*
- *Olen saanut riittävät valmiudet toimia työelämässä monipuolisissa asiantuntijatehtävissä. Työelämässä kuitenkin uuden oppiminen vasta alkaa, joten yliopistokoulutukselle ei voi laittaa liikaa painoa (YO).*
- *Den har gett mig en grund att stå på och något jag alltid kan relatera i mitt yrkesliv (YO).*

Verkostoituminen ja kontaktien merkitys korostui joissakin vastauksissa.

- *Suorittamallani tutkinnolla ei mielestäni ollut työllistymisen kannalta suurta merkitystä, sillä sain töitä suhteiden avulla. Toki ilman valmistumista ja tutkintoa, en olisi voinut hakea töitä (AMK).*
- *Tutkinnon suorittaminen oli edellytys silloisiin töihini. Suhteiden luonti ja sitä kautta työpaikkojen saaminen on kuitenkin paljon tärkeämpi nyky-yhteiskunnassa (AMK).*
- *Olin työelämässä ennen opiskelun aloitusta, sen aikana ja sen jälkeen. Työnantaja on käytännössä sama, vaikka nimi onkin muuttunut (YO).*
- *Sain johtajan viransijaisuuden samana syksynä, kun jatkoin opintojani kandista maisteriin ja olen edelleen samoissa tehtävissä (YO).*

Muutama vastaaja korosti opinnäytetyön tarjoamia mahdollisuuksia avata ovia työmarkkinoilla. Osa oli saanut työpaikan jo ennen kuin pro gradu/opinnäytetyö oli valmis.

- *Kymmenen vuotta opiskelujen aloittamisen jälkeen kesken jääneen opinnäytetyön tekeminen toi uuden työpaikan (AMK).*
- *Tein opinnäytetyön työsuhteessa tilaajaan ja jatkoin opinnäytetyön valmistumisen jälkeenkin samassa työpaikassa. Puolen vuoden päästä valmistumisesta vaihdoin työpaikkaa ja sain vakituisen työn (AMK).*
- *Myös taantuman aikana 2008–2010 onnistuin pitämään työpaikkani, kun oli tutkinto tulossa. Heti valmistuttuani sain vakituisen työsuhteen (YO).*
- *Jag fick jobb redan innan jag blev behörig och då jag fått mitt examensarbete fick jag nästan genast fast tjänst (YO).*
- *Tack vare min examen blev jag mer eller mindre erbjuden jobb på silverfat på det ställe var jag fortfarande jobbar, redan lite före jag hade examenspappren i handen (YO).*

Sammanfattning

Höga sysselsättningssiffror ett år efter examen visar att utexaminerade snabbt hittar jobb. Samtidigt har vi konstaterat att ungefär en tredjedel av de svarande har erfarenhet av arbetslöshet eller har (haft) jobb som inte motsvarar utbildningen. Därför är det av vikt att också se på hur respondenterna upplever nyttan med sin utbildning och i vilken grad de använder sig av sina nya kunskaper i sina arbeten. Hur nöjda är de med sin utbildning med tanke på sysselsättning?

Utexaminerade 2010 är nöjda med sin utbildning. På en skala från 1-6, där 1= mycket missnöjd och 6= mycket nöjd, får examen värdet 4,7 (2009: 4,6) av utexaminerade från universiteten och 4,6 (2009: 4,5) av utexaminerade från yrkeshögskolorna. Hela 88 % av respondenterna var mycket nöjda - ganska nöjda med sin examen med tanke på sysselsättning.

Nästan hälften av respondenterna använder sig kontinuerligt av de kunskaper de fått via sin utbildning i sitt arbete och nästan lika stor andel använder sig av dem i viss mån. Andelen som kontinuerligt använder sig av kunskaper inhämtade i utbildningen var något större bland utexaminerade från universitetet (48 %) än från yrkeshögskolorna (46 %). Då man beaktar att nästan en tredjedel varit i jobb som inte motsvarar utbildningen och att 8 % var i jobb som var på en lägre kravnivå än utbildningen är detta ett bra resultat.

Nyttan med studierna tenderar växa med tiden, åtminstone om vi jämför resultaten med motsvarande karriäruppföljningar, dvs som görs fem år efter examen. Där anger 95 % av utexaminerade från Vasa universitet att de har nytta av sina studier och 46 % använder kontinuerligt de kunskaper man lärt sig vid universitetet. Motsvarande siffror bland utexaminerade från Åbo Akademi/Vasa är 93 % respektive 63 %. Därtill anger 80 % av respondenterna att högre högskoleexamen var en förutsättning för att få arbetet i fråga.

Värderingen av huruvida arbetets kravnivå motsvarar utbildningen bygger på respondenternas subjektiva bedömning. I frågeformuläret har inte getts exempel utan respondenten skall själv bedöma vilken kravnivå utbildningen ligger på och på vilken nivå den är i relation till arbetsuppgifterna.

En något större andel av utexaminerade från yrkeshögskolorna upplevde att arbetet är på en mer krävande nivå än utbildningens nivå. Bland utexaminerade från universitetet igen upplevde en större andel att utbildningens och arbetets kravnivå motsvarade varandra. Över hälften fick jobb som väl motsvarar utbildningen och mindre än 10 % av de utexaminerade menade att deras arbete var på en betydligt lägre kravnivå än utbildningens nivå.

De utexaminerade uppmanas ta ställning till några påståenden om utbildningen. Svaren ges på en skala från 1-6, där 1 = helt av annan åsikt och 6 = helt av samma åsikt. Största samsstämmighet kommer på frågorna *"Examen var en god investering med tanke på sysselsättning"* och *"Min utbildning är högt värderad bland arbetsgivare"*. De utexaminerade instämmer

med påståendet, värdet är 4,6. På den senare frågan finns en liten skillnad mellan universitet och yrkeshögskola: de första ger värdet 4,6, de senare 4,3. Lågst värde men ändå på den positiva delen av skalan får påståendet *"Med min examen får jag jobb utan arbetserfarenhet"*. Här ger universitetens respondenter värdet 3,3 och yrkeshögskolornas respondenter värdet 3,5. Speciellt utländska utexaminerade skulle önska mera hjälp med att få kontakter till regionens arbetsgivare och näringsliv.

5. JOHTOPÄÄTÖKSET/SLUTSATSER

Raportissa on käsitelty Pohjanmaan korkeakouluista valmistuneiden sijoittumista työmarkkinoille. Tulokset perustuvat Vaasan ammattikorkeakoulun, Yrkeshögskolan Novian, Vaasan yliopiston ja Åbo Akademin sijoittumisseurantoihin, joihin vastasi 565 henkilöä, 326 oli valmistunut ammattikorkeakoulusta ja 239 yliopistosta. Tuloksia verrattiin vuotta aikaisemmin tehdyn kyselyn tuloksiin.

Tutkimuksessa haluttiin vastata seuraaviin kysymyksiin. Missä määrin Pohjanmaalla koulutetut jäävät alueelle töihin? Saavatko he koulutusta ja urasuunnitelmaa vastaavaa työtä? Miten alueen korkeakoulut ovat onnistuneet houkuttelemaan opiskelijoita muista maakunnista ja missä määrin tutkinnon suorittaneet työllistyvät Pohjanmaalle?

Mitä toiseksi viimeiseen kysymykseen tulee, ei raportissa pystytä vastaamaan siihen. Kysymystä valmistuneiden kotipaikasta ennen opintoja ei ole viime vuosina ollut sijoittumisseurantalomakkeessa. Tämän vuoksi tietoa ei ole voitu tässä yhteydessä käyttää.

Ensimmäisen kysymyksen osalta voimme todeta, että Pohjanmaa pystyy hyvin pitämään alueella osaamisen, joka koulutetaan Pohjanmaan korkeakouluissa. Ammattikorkeakouluista valmistuneista jopa 68 % löysi työn Pohjanmaalta ja yliopistoista valmistuneista 34 %. Etelä- tai Keski-Pohjanmaalle työllistyi ammattikorkeakouluista 11 % ja yliopistoista 7 %. Osa valmistuneista löysi työpaikan Uudeltamaalta: ammattikorkeakouluista valmistuneista 7 % ja yliopistoista valmistuneista 36 %.

Valmistuneet ovat tyytyväisiä tutkintoonsa työllistymisen kannalta. Lähes puolet valmistuneista hyödyntää jatkuvasti työssään opintojen aikana hankittua osaamista ja hiukan pienempi osa käyttää opintojen aikana hankittua osaamista jonkin verran tai osittain. Enemmistöllä, 69 %:lla yliopistoista valmistuneista ja 72 %:lla ammattikorkeakouluista valmistuneista, on työ, jonka vaatimustaso vastaa hyvin koulutusta

tai työ on koulutustasoon nähden vaativampaa. Tulokset ovat vastanneiden subjektiivisia tulkintoja työn vaativuudesta. Toisin sanoen valmistuneet ovat hyvin löytäneet koulutusta vastaavaa työtä.

Kokonaan ongelmaton ei askel opinnoista työelämään ole ollut. Kolmannes vastaajista on jossain vaiheessa ensimmäisen vuoden aikana valmistumisen jälkeen ollut työttömänä, vaikka suuri osa, 46 % ammattikorkeakouluista valmistuneista ja 37 % yliopistoista valmistuneista, oli saanut koulutusta vastaavan työpaikan ennen valmistumista. Osa vastaajista myös jatkoi työssä, joka heillä oli ollut jo ennen opintoja (ja joka osaksi vastasi opintoja). Ammattikorkeakouluista valmistuneista 10 % ja yliopistoista valmistuneista 16 % ei ollut ollut tutkintoa/koulutustasoa vastaavassa työssä.

Työttömyysaika valmistumisen jälkeen työttömänä olleilla oli keskimäärin 4,6 kuukautta. Koulutusta vastaamattomissa töissä oli ollut n. kolmannes valmistuneista. Osa näistä oli ottanut koulutusta vastaamattoman työn vastaan, koska ei ollut saanut koulutusta vastaavaa työtä. Osa taas oli jatkanut työsä, jossa oli jo ennen valmistumista. Kaiken kaikkiaan eniten työllistymistä vaikeuttaviksi tekijöiksi vastauksissa arvioitiin alueellinen tai alan työmarkkinatilanne ja puutteelliset suhdeverkot.

Valmistuneilla on hyvä käsitys koulutuksensa arvosta työmarkkinoilla ja he pitävät koulutusta hyvänä investointina työmarkkinoille. He arvioivat, että työnantajat arvostavat koulutusta.

Den här rapporten har behandlat hur utexaminerade från högskolorna i Österbotten placerat sig på arbetsmarknaden. Rapporten bygger på de uppföljningar bland utexaminerade som Vasa yrkeshögskola, Yrkeshögskolan Novia, Vasa universitet och Åbo Akademi gör ett år efter examen. Rapporten bygger på svar av 565 personer varav 326 har examen från yrkeshögskola, 239 från universitet. Materialet har jämförts med motsvarande undersökning bland utexaminerade 2009.

De frågor som undersökningen ville besvara var: I vilken grad stannar de utbildade vid högskolorna i Österbotten i regionen efter avslutade studier? Får de jobb som motsvarar utbildning och karriärplan? Hur lyckas i regionen verkande högskole-

utbildningar locka studerande från andra regioner, och hur lyckas regionen behålla dessa efter avklarade studier?

Vad gäller den sista frågan konstateras att rapporten misslyckades med att besvara den. Frågan om den utexaminerades hemort innan studierna inleddes har under de senaste två åren inte funnits med i frågeformuläret till nyutexaminerade och därför kan uppgifterna inte heller användas i detta sammanhang.

Angående den första frågan kan vi konstatera att regionen rätt bra lyckas behålla den kompetens som utbildas vid högskolorna i Österbotten. Hela 68 % av de utexaminerade från yrkeshögskolorna hittar jobb här liksom 34 % av de utexaminerade från universiteten. Därtill hittar 11 % av utexaminerade från yrkeshögskolorna och 7 % från universiteten jobb inom Södra eller Mellersta Österbotten. En stor andel hittar också jobb i Nyland; från yrkeshögskolorna 7 % och från universiteten 34 %.

De utexaminerade är nöjda med sin examen med tanke på sysselsättningen och ger den vitsordet 4,6 på en skala om 1-6. Nästan hälften av de utexaminerade använder kontinuerligt i sitt arbete de kunskaper man fått via studierna och en något mindre andel använder sig i någon mån av dessa. En klar majoritet, 69 % av utexaminerade från universiteten och 72 % av utexaminerade från yrkeshögskolorna har arbeten vars kravnivå motsvarar eller är mer krävande än utbildningens nivå, enligt respondenternas subjektiva bedömning. Med andra ord de utexaminerade har i hög grad hittat jobb som motsvarar utbildningen.

Helt problemfritt har dock inte steget mellan studier och arbetsliv varit. En tredjedel av respondenterna har erfarenhet av arbetslösa perioder under sitt första år i arbetslivet, och trots att en mycket stor andel, hela 46 % (YH) respektive 37 % (UNI) fick jobb som motsvarar examen före de utexaminerades finns det en andel som fortsatte med det jobb de hade innan studierna (som också till en del motsvarar studierna) och 10 % (YH) respektive 16 % (UNI) som inte haft jobb som motsvarar utbildningen. För de som fick jobb efter att de lyft sin examen tog det i snitt 4,6 månader att hitta jobb. Det finns också en andel om ca en tredjedel som haft eller har jobb som inte motsvarar utbildningen. Detta är till en del självvalt men

en tredjedel av dessa fortsätter med detta jobb eftersom de inte lyckats få jobb som motsvarar utbildningen ännu, och ca en fjärdedel fortsätter med det jobb de hade innan examen även om det inte motsvarar utbildningen. Det är sysselsättningsläget i regionen eller inom branschen som försvårat arbetssökandet men man upplever sig också ha för få kontakter.

Man har en god uppfattning om sin utbildnings värde på arbetsmarknaden och anser utbildningen vara en god investering med tanke på sysselsättningen. Man bedömer att arbetsgivarna uppskattar utbildningen.

Loppusanat

Åbo Akademi on seurannut valmistuneiden sijoittumista työmarkkinoille jo vuodesta 1994. Kyselyt tehdään vuosi valmistumisen jälkeen, viisi vuotta valmistumisen jälkeen sekä joka toinen vuosi tohtoriksi valmistuneille. Vaasan yliopistossa viisivuotisseurantoja on tehty vuodesta 2006 (2001 valmistuneille) ja yksivuotisseurantoja vuodesta 2010 (2009 valmistuneille). Nykyään seurannat tehdään joka toinen vuosi. Myös tohtoriksi valmistuneille tehdään kysely joka toinen vuosi. Svenska Handelshögskolan toteuttaa seurannat Suomen ekonomiliiton (Sefen) kanssa. Yrkeshögskolan Novia on seurannut valmistuneiden sijoittumista vuodesta 2008 lukien ja Vaasan ammattikorkeakoulu vuodesta 2009.

Slutord

Uppföljningar av utexaminerades sysselsättning har verkställts vid Åbo Akademi sedan 1994. De görs ett år efter examen, fem år efter examen samt vartannat år bland doktorer. Vid Vasa universitet har karriäruppföljningar gjorts sedan 2006 (utexaminerade 2001) och sysselsättningsuppföljningar (ett år efter examen) sedan 2010. Uppföljningarna görs vartannat år. Utexaminerade med doktorsexamen följs upp vartannat år. Svenska handelshögskolan gör uppföljningarna i samarbete med Sefe. Vid Yrkeshögskolan Novia har man följt upp nyutexaminerade sedan 2008, vid Vasa yrkeshögskola sedan 2009.

Lisätietoja/Tilläggsuppgifter

Sijoittumis- ja uraseurantaraportteja aikaisemmilta vuosilta on korkeakoulujen verkkosivuilla. Rapporterterna från tidigare år hittas på högskolornas hemsidor.

- Åbo Akademi: www.abo.fi/arbetsforum > Placering på arbetsmarknaden
- Vaasan yliopisto: www.uva.fi/fi/for/student/guidance/career/employmentsurveys
- Vaasan ammattikorkeakoulun sijoittumisseurantatulokset ovat korkeakoulun sisäisessä käytössä. / Vid Vasa yrkeshögskola är resultaten av sysselsättningsuppföljningarna tillgängliga för internt bruk.
- Yrkeshögskolan Novian sijoittumisseurantatulokset ovat pääosin korkeakoulun sisäisessä käytössä. Ulkoisilla verkkosivuilla on tietoa vuonna 2009 valmistuneista. / Yrkeshögskolan Novias uppföljningar används i huvudsak för internt bruk. En del material finns dock på <http://www.novia.fi/ansokan-och-studier/sysselsattning-efter-examen/>.

Yliopistojen yhteisiä raportteja työelämään sijoittumiseen liittyen on Aarresaari-verkoston verkkosivuilla: www.aarresaari.net/uraseuranta/julkaisut.htm.

Universitetens gemensamma rapporter över utexaminerades sysselsättning finns på Aarresaari-nätverkets hemsidor www.aarresaari.net/uraseuranta/julkaisut.htm.

6. AMMATTINIMIKKEITÄ/YRKESBENÄMNINGAR

Ammattikorkeakoulut/Yrkeshögskolor

accountant	socialhandledare
asiakasneuvoja/	suunnittelija
kundrådgivare	terveydenhoitaja
barnträdgårdslärare	timlärare i huvudsyssla
(design) engineer	toimistosihtööri
kehitys-, projekti-, suunnitte-	(tuotanto)päällikkö
luinsinööri / projektingenjör	työnjohtaja
företagshälsovårdare/työter-	työterveyshoitaja
veyshoitaja	ägare
försäljare	grafisk formgivare
handledare	dramainstruktör/
hälsovårdare, terveydenhoi-	arbetsledare
taja	järjestelmäasiantuntija
(kotipalvelu)ohjaaja	markkinointiasistentti
lastentarhanopettaja	matkailuneuvoja
(mekaniikka)suunnittelija/	ohjelmistosuunnittelija
planerare	terveydenhoitaja
närvårdare	vuoropäällikkö
receptionist	apulaisosastonhoitaja
sairaanhoitaja/sjukskötare/	asianajosihtööri
avdelningsskötare	

Yliopistot/Universitet

analyst/analyttikko
(viestinnän/tietojärjestelmä)
asiantuntija
asiantuntija
controller
coordinator/koordinaattori/
koordinator
doktorand/doctoral student
engineer/suunnittelu-/
tuotekehitysinsinööri
klasslärare
(liikkeenjohdon) konsultti/
consultant
(markkinointi/ohjelmisto)
suunnittelija
myyntijohtaja
suunnittelija
osastonhoitaja

ostaja
researcher/tutkija
(special/tim)lärare
kursadministratör
journalist, reporter
redaktör
socialarbetare
hälsokonsult
skolkurator
informatör/tiedottaja
inkassohandläggare
(tunti)opettaja
(osaston)johtaja
(vero/yli)tarkastaja
koulutussuunnittelija
henkilöstöpäällikkö
työvoimaneuvoja
projektipäällikkö

Kysymykset

Kyselylomakkeessa oli kysymyksiä kaiken kaikkiaan 27. Tätä raporttia varten on käytetty vastauksia, jota perustuvat alla oleviin kysymyksiin. Ne on poimittu kyselylomakkeesta. Samat kysymykset olivat sekä 2010 valmistuneiden että 2009 valmistuneiden kyselylomakkeessa.

2. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Vastaa kysymyksiin vuonna 2009 suorittamaasi tutkintoa ajatellen.

Merkitse sopivin vaihtoehto:

1 = täysin eri mieltä, 6 = täysin samaa mieltä

A. Tutkintoni on antanut riittävät valmiudet alan työtehtäviin.	1	2	3	4	5	6
B. Tutkinnollani työlistiity ilman työkokemusta.	1	2	3	4	5	6
C. Yliopistotutkinto on ollut kohdallani hyvä investointi	1	2	3	4	5	6
D. Oma tutkintoni on arvostettu työnantajien keskuudessa.	1	2	3	4	5	6
E. Yliopistotutkinnon suorittaneiden osaamista arvostetaan työelämässä.	1	2	3	4	5	6
F. Saamani koulutus oli laadukasta.	1	2	3	4	5	6

6. Miten tyytyväinen olet suorittamaasi tutkintoon työlistimisesi kannalta?

Ympyröi sopivin vaihtoehto:

- 1 = erittäin tyytymätön
2 = tyytymätön
3 = hieman tyytymätön
4 = melko tyytyväinen
5 = tyytyväinen
6 = erittäin tyytyväinen

Perustelut: _____

7. Mikä seuraavista vaihtoehtoista kuvaa parhaiten työmarkkinatilannettasi tällä hetkellä?

- 1 Vakituksessa kokopäivätyössä
- 2 Määräaikaaisessa kokopäivätyössä
- 3 Osa-aikatyössä työskentelevä
- 4 Projektirahalla työskentelevä
- 5 Apurahalla työskentelevä
- 6 Tutkijakoulussa
- 7 Itsenäinen yrittäjä/ ammatinharjoittaja/ freelancer (oma Y-tunnus)
- 8 Teen ns. keikkahommia tai minulla on useita rinnakkaisia työsuhteita (työskentelen verokortilla)
- 9 Työttömänä työnhakijana tai työvoimapolitiittisessa koulutuksessa
- 10 Työllistettynä/työharjoittelussa
- 11 Lomautettuna
- 12 Perhevapaalla (työstä)
- 13 Perhevapaalla (ei työsuhdetta)
- 14 Suorittamassa asevelvollisuutta tai muuten työvoiman ulkopuolella
- 15 Päätoimisena opiskelijana
- 16 Muu tilanne, mikä? _____

8. Oletko ollut valmistumisesi jälkeen työttömänä?

- 1 En
- 2 Kyllä, _____ kk

9. Oletko ollut valmistumisesi jälkeen koulutustasi vastaamattomassa työssä?

- 1 En
- 2 Kyllä, _____kk

10. Jos Sinulla on ollut valmistumisesi jälkeen työllistymisvaikeuksia, arvioi missä määrin seuraavat tekijät ovat vaikeuttaneet työllistymistäsi:

(Mikäli sinulla ei ole ollut työllistymisvaikeuksia valmistumisesi jälkeen, siirry kysymykseen 11.)

Ympyröi sopivin vaihtoehto:

1 = ei lainkaan 6 = erittäin paljon

A Työkokemuksen puute	1	2	3	4	5	6
B Epävarmuus omasta osaamisesta	1	2	3	4	5	6
C Suhdeverkostojen puute	1	2	3	4	5	6
D Tutkintoni aineyhdistelmä/HOPS	1	2	3	4	5	6
E Tutkintoni huono tunnettuus	1	2	3	4	5	6
F Tutkintoni heikko arvostus	1	2	3	4	5	6
G Alan heikko työmarkkinatilanne	1	2	3	4	5	6
H Alueellinen työmarkkinatilanne	1	2	3	4	5	6
I Valmistumisajankohta	1	2	3	4	5	6
J Katkot määräaikaisissa työsuhteissa	1	2	3	4	5	6
K Syrjityksi tuleminen (esim. sukupuolen perusteella)	1	2	3	4	5	6
L Muu syy: _____	1	2	3	4	5	6

11. Milloin sait ensimmäisen tutkintoasi/ koulutustasoasi vastaavan työpaikkasi?

- 1 Olin tutkintoani/koulutustasoani vastaavissa tehtävissä jo ennen opintojeni aloittamista
- 2 _____kk ennen valmistumistani

- 3 _____kk valmistumiseni jälkeen
- 4 En ole ollut tutkintoani/koulutustasoani vastaavassa työssä

12. Paljonko olet tehnyt tutkintosi alaan liittyvää työtä opiskeluaikana (mukaan lukien kesä- ja osa-aikatyöt sekä mahdollinen harjoittelu)?

_____kk

13. Kuinka monessa erillisessä työ- tai virkasuhteessa olet ollut valmistumisesi jälkeen (jokainen määräaikainen työ- ja virkasuhde erikseen)?

_____kpl

Vastaa seuraaviin kysymyksiin NYKYISEN PÄÄTYÖSI perusteella. Jos olet esim. perhe- tai opintovapaalla, vastaa sen työpaikan perusteella, josta jäit vapaalle. Jos olet yrittäjä, ammatinharjoittaja, freelancer tai työskentelet apurahalla, vastaa kysymyksiin soveltuvin osin.

14. Mikä on päätyönantajasi?

- 1 Yksityinen yritys tai valtionyhtiö (esim. Itella Oyj, Oy Yle Ab)
- 2 Kunta, kuntayhtymä, kunnallinen liikelaitos
- 3 Ammattikorkeakoulu
- 4 Valtio, valtion liikelaitos
- 5 Yliopisto
- 6 Järjestö, seurakunta, säätiö tai vastaava, itsenäinen julkisoikeudellinen laitos tai yhteisö (esim. Eläketurvakeskus, Työterveyslaitos, Kela, Suomen Pankki)
- 7 Oma yritys, vastaanotto, toiminimi tms.
- 8 Henkilövuokrausfirma
- 9 Muu, mikä? _____

15. Missä kunnassa (maassa) työpaikkasi sijaitsee?

17. Mikä on ammatti-, tehtävä- tai virkanimikkeesi?

19. Mihin alla olevista luokista sijoittaisit tämänhetkiset työtehtäväsi?

Voit valita useita vaihtoehtoja.

- 1 Asiakaspalvelu- ja myyntityö
- 2 Hallinnolliset tehtävät ja suunnittelutehtävät
- 3 IT-alan työ
- 4 Kaupalliset tehtävät (osto, myynti, markkinointi tms.)
- 5 Kirkollinen työ
- 6 Konsultointi tai yrityskoulutus
- 7 Kuljetus ja logistiikka
- 8 Lainopillinen työ
- 9 Liikunta-ala
- 10 Maa- ja metsätalous
- 11 Opetus tai kasvatustyö
- 12 Rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät
- 13 Rakennusala
- 14 Sosiaali- ja terveysalan työ
- 15 Taiteellinen työ
- 16 Tuotannolliset tehtävät
- 17 Tuotekehitys- ja suunnittelutehtävät
- 18 Tutkimus
- 19 Viestintä- ja mediatyö
- 20 Muu, mikä? _____

20. Jos valitsit useita vaihtoehtoja kysymyksessä 19, mikä näistä on pääasiallinen työtehtäväsi?

Merkitse vaihtoehdon numero, vain yksi _____

21. Miten hyvin voit hyödyntää yliopistossa oppimiasi asioita nykyisessä työssäsi?

- 1 En voi hyödyntää juuri lainkaan
- 2 Jonkin verran / osittain
- 3 Hyödynnän jatkuvasti

22. Miten hyvin nykyinen työsi vastaa vaativuustasoltaan yliopistotasosta koulutustasi?

- 1 Työn vaativuustaso on koulutustasoani selvästi alhaisempi.
- 2 Työn vaativuustaso on koulutustasoani osittain alhaisempi
- 3 Työ vastaa hyvin koulutustasoani
- 4 Työ on koulutustasooni nähden vaativampaa

23. Mikäli tämänhetkinen työ ei vastaa hyvin koulutustasoasi, mikä oli tärkein syy työn vastaanottamiseen? Valitse yksi vaihtoehto.

- 1 Jatkan työssä, jossa olin jo ennen valmistumistani
- 2 En ole saanut koulutustasoani vastaavaa työtä
- 3 Työ on mielenkiintoisempaa
- 4 Palkka ja/tai työehdot ovat paremmat
- 5 Muu koulutus on ohjannut minut nykyisiin tehtäviini
- 6 En ole halunnut toimia koulutustasoani vastaavissa töissä
- 7 Muu syy, mikä? _____

24. Minkä suuruinen on bruttopalkkasi syyskuussa 2011 säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvot ja ylityökorvaukset mukaan lukien?

Jos bruttotulosi vaihtelevat voimakkaasti (esim. olet yrittäjä) tai et vielä tiedä tarkkaa syyskuun palkkaasi, arvioi keskimääräisen kuukausitulosi suuruus mahdollisimman tarkasti.

_____ €/kk

Frågor

Enkäten till nytexaminerade omfattade totalt 27 frågor. Den här rapporten bygger på frågorna nedan. Samma frågor användes i 2009 och 2010 års undersökning.

2. Vad anser du om följande påståenden?

Svara på frågorna med tanke på den examen som du avlade år 2010.

Ringa in det mest lämpliga alternativet:

1 = helt av annan åsikt, 6 = helt av samma åsikt

A. Min examen har gett mig tillräckliga förutsättningar för branschens	1	2	3	4	5	6
B. Med min examen kan man få arbete utan arbetserfarenhet	1	2	3	4	5	6
C. Universitetsexamen har varit en bra investering med tanke på arbetsmöjligheter	1	2	3	4	5	6
D. Min examen uppskattas bland arbetsgivarna.	1	2	3	4	5	6
E. Arbetsmarknaden uppskattar det kunnande som universitetsexamen	1	2	3	4	5	6
F. Jag fick en utbildning av hög kvalitet.	1	2	3	4	5	6

6. Hur nöjd är du med den examen som du har avlagt med tanke på din sysselsättning?

Ringa in det mest lämpliga alternativet:

1 = väldigt missnöjd

2 = missnöjd

3 = något missnöjd

4 = ganska nöjd

5 = nöjd

6 = väldigt nöjd

Motivering: _____

7. Vilket av följande alternativ motsvarar bäst din nuvarande situation på arbetsmarknaden?

- 1 Permanent heltidsarbete (fast anställning)
- 2 Tidsbundet heltidsarbete
- 3 Deltidsarbete
- 4 Arbete med stöd av projektfinansiering
- 5 Arbete finansierat med stipendium
- 6 I forskarskola
- 7 Egenföretagare/yrkesutövare/frilansare (eget FO-nummer)
- 8 Arbetar tillfälligt (s.k. snuttjobb) eller har flera parallella anställningar (arbetar enligt skattekort)
- 9 Arbetslös arbetssökande eller genomgår arbetskraftsutbildning
- 10 Sysselsatt via sysselsättningsstöd/som arbetspraktikant
- 11 Permitterad
- 12 Familjeledig från arbete (moderskaps-/faderskaps-/föräldra-/vårdledig)
- 13 Familjeledig (utan arbetsförhållande)
- 14 Militärtjänst eller civiltjänstgöring eller annars utanför arbetslivet
- 15 Påbörjat direkt studier på heltid
- 16 Annan situation, vilken?

8. Har du varit arbetslös efter din utexaminering?

- 1 Nej
- 2 Ja, _____ månader

9. Har du efter din utexaminering haft ett arbete som inte motsvarar din utbildning?

- 1 Nej
- 2 Ja, _____ månader

10. Ifall du har haft problem med att få jobb efter din utexaminering, uppskatta i vilken grad följande faktorer har försvårat ditt arbetssökande:

Om du inte har haft svårigheter med arbetssökandet, vänligen fortsätt till fråga 11.

Ringa in det mest lämpliga alternativet:

1 = inte alls 6 = väldigt mycket

A Brist på arbetserfarenhet	1	2	3	4	5	6
B Betvivlar min kompetens	1	2	3	4	5	6
C Jag har för få kontakter	1	2	3	4	5	6
D Min ämneskombination	1	2	3	4	5	6
E Min examen är obekant	1	2	3	4	5	6
F Min examen uppskattas inte	1	2	3	4	5	6
G Dåligt sysselsättningsläge inom branschen	1	2	3	4	5	6
H Sysselsättningsläget i min region	1	2	3	4	5	6
I Tidpunkt för utexaminering	1	2	3	4	5	6
J Arbetslösa perioder mellan tidsbundna arbetsavtal	1	2	3	4	5	6
K Diskriminering (t.ex. p.g.a. kön)	1	2	3	4	5	6
L Annan orsak: _____	1	2	3	4	5	6

11. När fick du ditt första arbete som motsvarar din examen/utbildningsnivå?

- 1 Jag arbetade med uppgifter som motsvarar min examen/utbildningsnivå redan innan jag inledde studierna
- 2 ____ månader före utexaminering
- 3 ____ månader efter utexaminering
- 4 Jag har inte arbetat med uppgifter som motsvarar min examen/utbildningsnivå.

12. Hur mycket arbetade du under studietiden med uppgifter som motsvarar ditt studieområde (inklusive sommarjobb, deltidsarbete och praktik)?

_____ månader

13. I hur många olika arbets- eller tjänsteförhållanden har du varit efter din utexaminering (inkludera alla enskilda anställningar på viss tid)?

_____ st

Besvara följande frågor utgående från din NUVARANDE HUVUDSYSSELSÄTTNING. Ifall du t.ex. är familje- eller studieledig, svara utgående från den arbetsplats som du är ledig från. Ifall du är företagare, yrkesutövare eller frilansare eller arbetar med stöd av stipendium, besvara de frågor du finner lämpliga.

14. Vilken är din huvudsakliga arbetsgivare?

- 1 Privat företag eller statsägt företag (t.ex. Itella Abp, Oy Yle Ab)
- 2 Kommun, kommunförbund, kommunalt affärsverk
- 3 Yrkehögskola
- 4 Stat, statligt affärsverk
- 5 Universitet
- 6 Förening, församling, stiftelse eller motsvarande, självständigt offentligrättsligt verk eller samfund (t.ex. Pensionsskyddscentralen, Arbetshälsoinstitutet, FPA, Finlands Bank)
- 7 Eget företag, yrkesutövare eller dylikt
- 8 Bemanningsföretag
- 9 Annat, vad? _____

15. I vilken kommun (land) finns din arbetsplats?

17. Vilken är din yrkes-, befattnings- eller tjänstebeteckning?

19. I vilka av följande kategorier skulle du placera de uppgifter som du nu huvudsakligen utför?

Du kan välja flera alternativ.

- 1 Kundbetjäning och försäljning
- 2 Administration och planering
- 3 IT-branschen
- 4 Handelsbranschen (inköp, försäljning, marknadsföring etc.)
- 5 Kyrkligt arbete
- 6 Konsultation eller företagsutbildning
- 7 Transport och logistik
- 8 Juridiskt arbete
- 9 Idrottsbranschen
- 10 Jord- och skogsbruk
- 11 Undervisning eller uppfostran
- 12 Finansiering och ekonomiförvaltning
- 13 Byggnadsbranschen
- 14 Social- och hälsoarbete
- 15 Konstnärligt arbete
- 16 Produktion
- 17 Produktutveckling och -planering
- 18 Forskning
- 19 Kommunikation och media
- 20 Annat, vad? _____

20. Om du valde flera alternativ i fråga 19, vilken av dem är din huvudsakliga arbetsuppgift?

Uppge alternativets nummer, endast ett _____

21. I vilken utsträckning kan du använda dig av det du lärt dig vid universitetet i ditt nuvarande arbete?

- 1 Inte mycket

- 2 Litet/delvis
- 3 Jag använder det jag lärt mig kontinuerligt

22. Hur väl motsvarar ditt nuvarande arbete din universitetsutbildning?

- 1 Arbetets kravnivå är betydligt lägre än min utbildningsnivå.
- 2 Arbetets kravnivå är delvis lägre än min utbildningsnivå.
- 3 Arbetet motsvarar väl min utbildningsnivå.
- 4 Arbetet är mer krävande än min utbildningsnivå.

23. Ifall ditt nuvarande arbete inte helt motsvarar din utbildningsnivå, vilken orsak var den viktigaste när du valde att ta emot arbetet? Välj ett alternativ.

- 1 Jag fortsatte med samma arbete som jag hade innan jag blev utexaminerad.
- 2 Jag har inte fått annat arbete som motsvarar min utbildningsnivå.
- 3 Det nuvarande arbetet är intressantare.
- 4 Bättre lön och/eller andra arbetsvillkor.
- 5 Annan utbildning har lett mig till nuvarande uppgifter.
- 6 Jag har inte velat ha arbete som motsvarar min utbildningsnivå.
- 7 Annan orsak, vad? _____

24. Hur stor är/var din bruttolön i september 2011, inklusive regelbundna tillägg, naturaförmånernas beskattningsvärden och övertidsersättningar?

Fyll i genomsnittlig månadsinkomst om din bruttolön varierar kraftigt

_____ €/månad

Questions

There were, in all, 27 questions in the questionnaire. The report is based on the answers given to these questions and the answers are gathered from the questionnaires. The same questions were used in the questionnaire sent to the graduates of 2010 and 2009.

2. Assess your studies based on the following statements:

Please choose the most appropriate alternative.

1 = I completely disagree - 6 = I completely agree

A The degree has given me adequate abilities to work in the branch.	1	2	3	4	5	6
B Employment without work experience is possible with my degree.	1	2	3	4	5	6
C The academic degree has been a good investment for me when it comes to finding employment.	1	2	3	4	5	6
D My degree is highly rated among employers.	1	2	3	4	5	6
E The know-how of university graduates is valued in working life.	1	2	3	4	5	6
F My education was of high quality.	1	2	3	4	5	6

6. How satisfied are you with your degree in relation to your career?

Please choose the most appropriate alternative.

1 = extremely dissatisfied

2 = dissatisfied

3 = somewhat dissatisfied

4 = somewhat satisfied

5 = satisfied

6 = extremely satisfied

Please justify your choice:

7. Which of the following definitions describes your situation most accurately at the moment?

- 1 Permanent full-time job
- 2 Temporary / fixed-term full-time job
- 3 Part-time job
- 4 Employment by project funding
- 5 Employment by scholarship
- 6 Graduate school
- 7 Independent entrepreneur / self-employed person /freelancer (own business ID)
- 8 So-called jobbing work or many concurrent employment relationships (tax deduction card)
- 9 Unemployed or labour market training
- 10 Employed by subsidies/training
- 11 Laid off
- 12 Family leave (maternity/paternity/parental/child care leave) (from work)
- 13 Family leave (not employed)
- 14 In military or non-military service
- 15 Full-time studies
- 16 Something else, please specify: _____

8. Have you been an unemployed job applicant/ unemployed after your graduation?

1 No

2 Yes, ____ months

9. Have you had a job not related to your education after your graduation?

1 No

2 Yes, ____ months

10. If you have had difficulties in finding a job after your graduation, please assess how much the following factors have contributed to your situation:

If you haven't had difficulties in finding a job after your graduation, please move on to question 11.

Please choose the most appropriate alternative:

1 = not at all 6 = very much

A Lack of work experience	1	2	3	4	5	6
B Uncertainty of personal know-how	1	2	3	4	5	6
C Lack of contact networks	1	2	3	4	5	6
D My degree and its subject combination /PSP	1	2	3	4	5	6
E My degree is not well-known	1	2	3	4	5	6
F My degree is not appreciated	1	2	3	4	5	6
G Poor situation in the labour market in the field of my studies	1	2	3	4	5	6
H Regional labour market situation	1	2	3	4	5	6
I Date of graduation	1	2	3	4	5	6
J Periods of unemployment between fixed-term employment relationships	1	2	3	4	5	6
K Discrimination due to gender, ethnic background or disablement etc.	1	2	3	4	5	6
L Something else, please specify	1	2	3	4	5	6

11. When did you get your first job that corresponded to the level of your education?

- 1 I already had a job that corresponds to the level of my education before I began my studies
- 2 ____ months before my graduation
- 3 ____ months after my graduation
- 4 I haven't had a job corresponding to my level of education/degree

12. How long have you been employed in the field of your education during your studies (including summer jobs and possible practical training)?

_____ months in total

13. How many employment/public service employment relationships have you had after your graduation (consider each fixed-term employment as a separate employment relationship)?

_____ employment/public service employment relationships

Please answer the following questions based on your CURRENT PRINCIPAL EMPLOYMENT. *If you are at family or study leave, please answer on the basis of the job you are on leave from. If you are an independent entrepreneur, a self-employed person or a freelancer, please, answer the applicable questions.*

14. Who is your principal employer?

- 1 Private enterprise or a government-owned corporation (e.g. Finland Post Group, Yle)
- 2 Municipality, federation of municipalities, municipal enterprise
- 3 University of applied sciences
- 4 Government, unincorporated government enterprise
- 5 University
- 6 Association, congregation, foundation, or the like; institution or community governed by public law (e.g. Finnish Centre for Pensions, Social Insurance Institution of Finland, or Bank of Finland)
- 7 Personal enterprise, reception, or business name etc.
- 8 Staffing and recruiting company
- 9 Something else, please specify: _____

15. Which city / town (country) is your job located in?

17. What is your occupational title or job title?

19. Which of the following definitions best describe your employment at the moment?

You can choose several alternatives.

- 1 Customer service and selling
- 2 Administration and planning
- 3 IT
- 4 Marketing and sales
- 5 Religious work
- 6 Consulting or corporate training
- 7 Transport and logistics
- 8 Legal work
- 9 Sports and physical education
- 10 Agriculture and forestry
- 11 Education or teaching
- 12 Financing and economic management
- 13 Building and construction
- 14 Welfare and health care
- 15 Artistic work
- 16 Productive activities
- 17 Product development and design
- 18 Research
- 19 Communications and media
- 20 Something else, please specify: _____

20. If you chose more than one alternative in question 19, please define which one is your main task.

Please write the number of the option, only one _____

21. How well are you able to make use of the skills you learned during your studies in your current job?

- 1 I'm not able to make use of them almost at all.
- 2 I make use of them to some degree / partially.
- 3 I make use of them constantly.

22. How well does your current job correspond to the level of your education?

- 1 My job is clearly not as demanding as my level of education would provide.
- 2 My job is partially less demanding than my level of education would provide.
- 3 My job corresponds to the level of my education well.
- 4 My job is more demanding than my education would provide.

23. If your current job does not correspond to the level of your education, what was the most important reason for your accepting the job?

Please choose one alternative.

- 1 I'm continuing in a job I had before I graduated.
- 2 I haven't been able to find a job that would correspond to the level of my education.
- 3 My current job is more interesting than a job that would correspond to the level of my education.
- 4 The wages and/or terms of employment are better in my current job than in a job that would correspond to the level of my education.
- 5 Education I have acquired elsewhere has led me to my current job.
- 6 I have chosen not to get a job that would correspond to my education.
- 7 Some other reason, please specify: _____

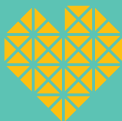
24. How much is/was your gross salary in September 2011, regular allowances, tax value of benefits in kind, and overtime pays included?

If you are a freelancer, please report your average monthly income.

_____ euros/month

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Åbo Akademi

YRKESHÖGSKOLAN

NOVIA

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES